

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre ... 50 kor.
Fél évre ... 26 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy óra ... 2 kor.

Nyitási költségek
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 97.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 161.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Kedd, május 8.

Oroszország lemond a hódítási politikáról.

Miljukov jegyzékének teljes dezavválása. — A munkás- és katonatanács határozata.
— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A legteljesebb örömmel adjuk tud-
tul az oroszországi hatalmas esemé-
nyek iránt érdeklődők tömegének,
hogy az orosz nép nagyszerű lendü-
lettel letiporta azokat, akik gőgös el-
bizakodottságukkal ez cézárt majmoló
felsőbbségérzékkel kalandos hódítá-
sokra akarták belesodorni oroszor-
szágot. Nemsokára azután, hogy a
cárt letaszította trónjáról a kormány,
olyan hivatalos nyilatkozatot adott
ki a külügyminiszter, amely szerint
Oroszország nem törekszik hódítá-
sokra és nem szándékozik más álla-
mok rovására terjeszkedni. Akkor
fellelegzett mindenki, aki szíve teljes
vágyával őszintén kívánta a népek
áldott békéjét, mert ezzel az orosz
különbéke lehetőségének alapját látta
lerakva. A mi külügyminiszterünk és
német szövetségesünk kormánya sie-
tett kijelenteni akkor, hogy most már
megszűnt a felfogásbeli ellentét a két
ország vezetői között és a békés kö-
zeledésnek semmi akadálya sincs.

Ekkor azonban lázas kétségbeesés-
sel kezdtek működni azok az erők,
amelyek egész fennmaradásukat, ron-
gyos életüket féltették az orosz kü-
lönbéke megkötésétől. A francia kor-
mány megvásárolt ügynökei izgatot-
tan rohantak Szentpétervárra és kö-
nyörgéssel, néha erőszakkal, fenyege-
téssel és minden elképzelhető eszkö-
zel rávették az orosz ideiglenes szo-
ci-lista kormányt, hogy előbbi békés
nyilatkozatát visszavonja. Miljukov
erre olyan kijelentést tett, hogy
a saámkivetésben busongó cári alkal-
masint elvörösödött az irigységtől,
mert ilyen nyilatkozatot hatalma ze-
nitjén se tett Romanov Miklós. Az
orosz kormány megint tombolt a hó-
dítási vágytól és ismét fel akart ben-
nünket darabolni, mint hajdanában,
amikor még Lemberg alatt dörögtek
a mozsarak.

Igen ám, de a papir cárok, a Ro-
manov-epigonok a nép nélkül csinál-
ták meg véres és alattomos számítá-
sukat. A nép éhezik, a katonák ki-
dőlnek a fronton a koplalástól és a
szeptpétervári vice-cézárak hódítani
akartak. Az orosz nép azonban ter-
emelte vasöklét és villámokat szórt a
tekintete, amikor a fülébe ordította
az angol-francia-amerikai bérencek-
nek:

— Mi nem akarunk hódító hadjá-

ratot, mi egyáltalán nem akarunk töb-
bet háboruszkodni. Békét, mindenáron
békét akarunk, mert elég volt a cél-
talan vérpazarlásból.

A hatalmát féltő ideiglenes orosz
kormány tagjai már inogni érezték
maguk alatt a talajt, megjelent előt-
tük a fonséges francia forradalom ret-
tenthetetlen igazságszolgáltatásának
nyaktilos emléke és erre most aláír-
ták ugyanazt a békés szándéku nyi-
latkozatot, amelyet már egyszer visz-
szavontak. Még mindig nem látjuk
tisztán, hogy mi történik voltaképen
Oroszországban, csak úgy dereng előt-
tünk, mintha az igazi forradalom, az
országot fenntartó nép helyes ítéletet
osztó nagy forradalma most kezdőd-
nék. Ez a vihar pedig irgalmatlanul
el fogja söpörni a bérenceket, az uszi-
tákat, a hódítókat, mert a nép semmi
mást se akar, mint örök békét. (==)

Stockholm. A Pétervári Távirati Ügy-
nökség jelenti: Tekintettel azokra a kételyekre
amelyeket a külügyminisztérium ama jegyzé-
kének értelmezése támasztott, mely az ideigle-
nes kormány a hadicélokért április 9-én a
szövetséges kormányokhoz intézett jegyzéké-
hez volt mellékelve, az ideiglenes kormány
szükségességnek tartja a következőket ki-
jelenteni:

1. A jegyzéket az ideiglenes kormány
hosszasan és behatóan tárgyalta és azt egyhan-
gulag fogadta el.

2. Nyilvánvaló, hogy ez a jegyzék, amikor
döntő győzelemről szól, az április kilencediki
nyilatkozatban foglalt problémák megoldását
tartja szem előtt, a melyeket a következő sza-
vakkal fejtettek ki: „A kormány jogának és
kötelességének tartja, hogy a szabad Orosz-
szágnak nem célja uralmát más népekre kiter-
jeszteni, nemzeti javaikat elfoglalni, még ke-
vesbé idegen területeket meghódítani, hanem
célja a népek szabad fejlődésének alapján a
tartós béke megszilárdítása.

Az orosz nép nem akarja hatalmát más
népek rovására növelni és nem törekszik sem
más népek leigázására, sem lealacsonyítására.
Az igazságosság legfőbb alaptörvénye nevében
az orosz nép szétzúzta azokat a bilincseket, a
melyek a lengyel nemzetet leigázták, de nem
fogja eltérni, hogy hazája a nagy küzdelemből
megalázva, avagy életerejében megtörve ke-
rüljön ki.”

3. A tartós béke biztosítékai és záloga alatt
az ideiglenes kormány a fegyverkezések kor-
látozását, nemzetközi bíróságok letesítését
síb. érti.

Ezt a nyilatkozatot a külügyminiszter a
nagykövetek útján az összes szövetséges álla-
mokkal közli.

A pétervári Távirati Ügynökség jelenti:
A katonai munkástanács a következőket
közli: A külügyminiszternek május elsején ki-
adott jegyzéke, amelyet május 3-án tettek közzé,
a munkás- és katonai tanács egy fontos lépését
és a demokrácia erőyes tiltakozását hívta ki,
amely gyűléseken és tömegtüntetéseken nyilván-
ult meg. A polgári elemek is izgatottakká
váltak. A következő napon a mozgalom átter-
jedt Moszkvára is és 4-éről 5-ére virradó éjjel
a munkás és katonatanács az ideiglenes kor-
mány és az ideiglenes dumabizottság együttes
ülést tartott. Május 4-én az ideiglenes kormány
és a végrehajtó-bizottság közölte a szövetséges
hatalmak nagyköveteinek küldendő kiegészítő
jegyzékét és 5-én közzétette azt a jegyzéket,
amelyben kijelenti, hogy a kormány a „végső
győzelem” szó alatt Oroszországnak a területi
hódításokról, vagy más népek nemzeti javai
bitorlásáról való lemondását érti, és lemond
Oroszország hatalmának minden olyan kiter-
jesztéséről, amely más államok rovására
megy. A munkás és a katonatanács, tekintettel
a kiegészítő jegyzékre a következő, a végre-
hajtóbizottság által indítványozott határozatot
fogadta el:

A katonai és munkástanács a legmelegeb-
ben üdvözli Pétervár forradalmi demokráciáját,
amely ülésein, határozataiban és tüntetéseiben
bizonyosságot tett arról, hogy fozult figyelem-
mel kíséri a külügyi politika kérdéseit és gon-
doskodik róla, hogy e politika ne tévedjen el
a régi rezsim hódítást vágyó imperialista ut-
vesztőjébe. Miljukov külügyminiszter május
elsejeli jegyzéke a valóságban bizonyos alapot
nyújtott ez aggodalomra. A kormány most tel-
jesítette azt az aktust, amelyet a végrehajtó-
bizottság már rég követel, hogy a szövetséges
hatalmaknak tudomására adja

az április 9-iki békenyilatkozat-
nak tartalmát, amely a hódító
politikáról való lemondásra ve-
natkozik.

El tényével az ideiglenes kormány abba a kény-
szerűségbe hozza a szövetséges hatalmakat,
hogy az egész világ demokráciája előtt nyilat-
kozzanak a hódító politikáról és általában a
hadicélokról. Mindazonáltal a külügyminiszter
a szövetséges hatalmaknak megküldött április
9-iki nyilatkozatát oly felvilágosításokkal kísérte,
amelyek arra irányulnak, hogy gyöngítsék a
tett lépés jelentőségét. A nép előtt érthetle-
nek a régi rezsim szókincseiből merített kife-
jezései és formái ennek a jegyzéknek és alkal-
masak voltak felidézni az alapos aggodalmat,
hogy a kormány valóban azt tervezi, hogy a

nemzetközi elvek terén a hódítási politikáról való lemondásnak április 9-én kinyilatkoztatott vezérelvétől eltérjen.

Pétervár munkásainak és katonáinak egyhangu tiltakozása megmutatta a kormánynak és a világ minden népének, hogy Oroszország forradalmi demokráciája soha nem fog hozzájárulni ahhoz, hogy a cári korszak külpolitikájának problémái és rendszere most életre keljenek. Az ideiglenes kormánynak legutóbbi felvilágosításai, amelyeket a tiltakozások idéztek elő és amelyeket a nagy nyilvánosság tudomására hoztak, a fentemlített jegyzék minden oly magyarázatának véget vetnek, amelyek a forradalmi demokrácia érdekeivel és követeléseivel ellentétes értelműek. Az a tény, hogy az első lépés megtörtént arra, hogy a hódítási politikáról való lemondás kérdését a nemzetközi vita tárgyává tegyék, a nemzetközi béke fontos győzelmének tekintendő. Amidőn a katonák és munkástanácsok betegezi ama rendíthetetlen kitartását, hogy a jövőben is ragaszkodni fog a békehez való harchoz, felszólítja Oroszország egész forradalmi demokráciáját, hogy csak a munkás katonák-bizottság köré csoportosuljon és annak a szilárd bizalmának ad kifejezést, hogy valamennyi hadviselő ország népe meg fogja tudni törni kormányának ellenállását és kényszeríteni fogja az annexiókról és a hadikárpótlásokról való lemondás alapján folytatandó béketárgyalásra.

Bern. A Journal de Italia május 2-iki számában azt írja, hogy Oroszország lemondása háborús céljairól, meghőnyítette az entente hatalmak helyzetét. Az entente most talán meg fogja találni a döntő középutat a béke felé.

Kopenhága. A Berlingske Tidende-nek jelentik Pétervárról: A munkások és katonák tanácsának végrehajtó-bizottsága Kerenski igazságügy-miniszter működésével elégedetlen. Szempere vetik, hogy a bizottsággal nem tanácskozott, mielőtt a minisztertanácsban hozzájárult Miljukov jegyzékének elküldéséhez. A munkások és katonák tanácsa valószínűleg meg fogja kísérelni a külügyminiszternek és a hadügyminiszternek eltávolítását a kormányból.

Luganó. A Corriere Della Sera jelent Pétervárról: Miljukov külügyminiszter, miután már a demokraták egy része is ellene van, kész lemondani állásáról, ha bizonyos feltételeket teljesítenek.

Genf. A Temps a Birsawija Wjedomosti nyomán az orosz minisztertanácsnak és a munkástanácsnak péntek éjjel tartott közös üléséről a következőket jelenti:

Az ülés megnyitása után Lwow herceg miniszterelnök nyomban felvetette azt a kérdést, hogy vagy támogatják őket, vagy lemond a kormány. Singarev földművelésügyi miniszter hangoztatta, hogy az élelmezést lehetetlenné teszi az anarchia. Terenszenkó pénzügyminiszter rámutatott arra, hogy Oroszország pénzügyi szempontból az ententével függő viszonyban van. Cseidze és a végrehajtó bizottság több tagja kifogásolta Miljukov jegyzékének imperiálista tendenciáját. A külügyminiszter jegyzékét védő beszéde során egy titkos táviratot olvasott fel, amellyel azt bizonyította, hogy nem tehetett másképp. Erre ismét a miniszterelnök szólalt fel és támogatja a külügyi

nisztert. Cseidze követelte, hogy a kormány, ha már lehetetlen megváltoztatni a jegyzéket, adjon legalább felvilágosításokat a népnek. Hasonlóan nyilatkozott a munkás és katonatanács több tagja is és végül elhatározta a minisztertanács a hadicélok-ról nyilvánosságra hozott nyilatkozat közzétételét.

Turin. A Stampának jelentik Pétervárról: A munkások és katonák tanácsa azért került nyílt összeütközésre az ideiglenes kormánnyal, mivel azt kétszínű játékkal vádolta. Azt állították, hogy a kormány, főleg Miljukov, Angliában a nép annexióellenes politikáját tolmácsolta, a szövetségesekkel szemben azonban fenntartotta pánszláv és törökellenes programját és a szövetségesek követeléseit is. A kormány ezért a május elején közzétett jegyzékkel egyidejűleg másik titkos jegyzéket küldött a szövetséges hatalmaknak és a második jegyzék teljesen értéktelenné tette az elsőt. A munkások és katonák tanácsának végrehajtó-bizottsága annál jobban felháborodott, mivel megtudta, hogy Proskit, Lenin elvtársát, aki a kormány támogatásával tért vissza Amerikából Oroszországba, Kelet-Szibériában, ugyancsak a kormány, főleg Miljukov intézkedésére elfogták.

Requiem

az elesett aradi hősökért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nagy ünnepzettel folyt le vasárnap délelőtt az izraelita hitközség templomában, a közel három éve dúló világháború folyamán elesett hadseregünk sorából kidőlt aradi hősök tiszteletére rendezett impozáns gyászünnepély. A templom földszintje, mindkét emeleti karzatai már jóval az ünnepély megkezdése előtt zsúfolásig megteltek. Ott láttuk a katonatiszti küldöttségeken kívül az első sorban a városi hatóság képviselőjét Green Nándor főkapitányt, Kovács Vince kultúratanácsost, Jegessy Károly dr. főgyógyost, Burián János főgimnáziumi főigazgatót, a középiskolák számos tanárát, akiket volt növendékeik iránti kegyeletük vezérelt, más testületek képviselőit, így az izraelita nőegylet választmányát, a hitközség előjáróságát és teljes képviselőtestületét, élükön Nemess Zsigmond dr. orsz. képviselő hitközségi elnökkel, a Szent Egylet-vezérkő testületét, melyet Pisk Ernő elnök vezetett. Megrendítő volt a külön fentartott padokon 49 elesett hős családtagjainak gyászruhás csoportja.

Pontban 11 órakor megszólalt az orgona bus praeludiuma és belépett a templomba Vágvolgyi Lajos dr., a hitközség főrabijja és Kohn Dávid főkátor, ki a gyászpompával díszített frigszekrény előtt gyönyörű karénektől kísérvé mindenkit megrázó zsoltárdallal kezdte meg a szertartást. Már ekkor könyöztek az emberek.

Utána a főrabbi a szószékre lépett és megtartotta az alkalmi szentbeszédet, amely alatt hangos zokogások sűrűn meg-meg szakították szavát. A szívek egybeforrta a nagy fájdalomban, mely fogva tartott ott mindenkit. A beszéd folyamán a főrabbi ráutalt arra, hogy noha kétségteletlenül áldozatok ők, az ifjú halottak, egy sötét végzet áldozatai, amelyet vajha elhárítana már a gondviselés kegyelme örökre az emberiségtől, még sem szabad felednünk, hogy az ő sorsuk esillagos magasságba emelkedik minden más embereknél, a honnan

felénk ragyog a bánat éjjelében az a szentséges tudat, hogy ők mind mind a drága hazának oltalmában, mint a királynak hű katonái, a nemzetnek honszerelemtől ihletett hősei, tudatosan, elszántan, bátran, nemesen mentek a halálba, sebet kaptak, sebet adtak és dicsőséggel borították el hazájukat, mind a százezer. Nekik nem szánalom, hanem végtelen tisztelet és hódoló csodálat jár. A szónoklat közben, amikor a főrabbi rámutatott a fekete drapériákkal, gyöngyvirággal és palmalevelekkel dusan díszített emelvényre, amelyen az aradi hitközség elesett családtagjainak halotti mécsesei voltak előkészítve, előlépett Krausz Jónás helyettes rabbi égő gyertyával kezében és sorra került a lángoeskák felgyújtása. Az elsőt, — mondotta Vágvolgyi dr., — gyújtunk nekik a sok ezer hősnak, akiket nem tudunk néven szólítani, mind a eleső vitézeknek, akik kidőltek a sorokból, valahánynak, bármely nyelven, szertartás szerint bármely templomban keresték, imádták az emberiség hősi egy istenét, akikkel ott a vérmezőkön Izrael fiainak vére egybefolyt, akikkel egymást ott minden elfogultság nélkül szeretni és becsülni tanulták, akikkel egyek voltak hősiességben, önfeláldozásban, életben, halálban. Majd néven nevezte az Aradi Közlönyben már felsorolt aradi hőseket, röviden jelezve hol, melyik ütközetben érte őket a halál. Minden név felemlítésekor kigyúlt egy-egy lángoeska. A főrabbi hatalmas imával tejezte be a szónoklatot, amely a kesergő szavak után a hitnek szentséges reményében, bizátságban esendült ki, hogy nem leszen annyi drága áldozat hiába. Jó egy boldogabb kor, mely kárpótolni fogja a nemzetet annyi mérhetetlen szenvedésért.

Ekkor Weisz Sándor főkátor helyettes mély érzéssel művészi énekelte a halottak lelkiüdvéért szóló szívetrázó imát. Utána az árvaház növendékei mondották el a mindvégig meghatott közönség áhitatos esöndjében a halotti imát. Az énekkar szözeata fejezte be az ünnepélyt, mely soká fog mindenek emlékében megmaradni.

A templom mindkét bejáratában a rekkantakat gyámolító egyesület egy-egy asztalkája volt felállítva. A közönség igen szépen adakozott ez alkalommal és így jótevessel is hódolt a hősök emlékének.

A hitközség a háború után márvány táblával is megörökíti elesettjei nevét. A requiemet minden évben megtartják.

Nem lesz koncentráció. Budapestről telefonálja tudósítónk: Egyik fővárosi estilap a következőket jelenti: A koncentrációs kabinet alakítására vonatkozó tárgyalások véget értek. Tisza István gróf a két alkotmánypárti képviselő visszautasító válasza után nem tesz újabb kísérletet arra, hogy az ellenzékét bevonja a kormányba. A szociális miniszteriumot és Erdély rekonstrukciójának miniszteriumát a sikertelen kísérletek után nem fogják felállítani. Azok a hírek, mintha Tisza István gróf miniszterelnök az ellenzék részéről történt visszautasítás után, most a kormánypártiakkal tanácskozna ezen állások kireálása dolgában, nem felel meg a tényeknek.

Az új hadiközlöny. Budapestről telefonálja tudósítónk: A pénzügyminiszter a legutóbbi napokban a nagyobb fővárosi pénzügyintézetek vezetőivel értekezletet tartott, amelyen megállapodtak abban, hogy a hatodik hadiközlöny még e hó első felében kibocsátásra kerül. A rövidebb lejáratu közlönynek melezésével korábbi járadékközlönyök feltételeinek alapul

vételével csak hat százalékos járadék-kölcsönt bocsátanak ki. A lombard lehetőség gy jó befolyással lesz a hadikölcsönök árfolyamának alakulására és másrészt lehetővé válik az is,

hogy a járadék alakjában kibocsátott hadikölcsönökbe befektetett tőkének üzleti beruházásokra való mozósítása áldozat nélkül bármikor megtörténhessenek.

Eredményteljes volt az Aisne csata nagy harcainak napja.

Berlin, május 7. (Hivatalos.) A nagyfőhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

Rupprecht bajor trónörökös hadseregének:

Lensnél és Arrasnál a tüzérségi harc ismét nagy hevességre emelkedett és Bullecourton keresztül tovább keletre is kiterjedt. Ellenség folytatja St. Quentin ágyuzását és ezáltal a városban tüzvész és a székesegyházon újabb megrongálódást okozott.

A német trónörökös hadseregének:

A franciák május 5-én szenvedett súlyos veszteségek után tegnap eleinte tartózkodtak támadásuk folytatásától, csak délután törtek előre nagyobb erők Fort de Malmaison és Braye között. Teljesen visszavertük őket. Este és éjszaka Laifauxtól északra és a Soissons-laoni ut és Ailles között heves támadásokat indítottak. Kemény küzdelem után, amelyekben helyi sikereket értünk el és ellenségnek súlyos veszteségeket okoztunk **esapataink valamennyi állásukat megtartották.** Ailles és Craonne körül a franciák heves részleges támadásai megghiusultak. A Mont d'Hiveren a harc egész nap ideoda hullámzott, az északi lejtőt gyors iramban visszahódítottuk és az ellenség ismételt megrohanásaival szemben megtartottuk. A francia kénytelen volt a déli lejtőre hátrálni, a fensikot egyik fél sem szállotta meg. Cherveux birtokunkban van. Az **Aisne csatájának ez a nagy harcainak napja ránk nézve eredményteljes volt.** Május 5. óta Soissons és Reims között 9 tisztet és 726 főnyi legénységet fogtunk el, továbbá 41 gép- és gyorstüzelő puskát szállítottunk be. Tegnap 14 ellenséges repülőgépet lőtünk le.

Keleti harctér:

Szörványos tüzeléstől eltekintve a harc vonalon nyugalom uralkodik.

Macedóniai harctér:

A Cserna hajlásban a tüzérségi tűz időnként tetemes hevességre fokozódott. Gyengébb ellenséges gyalogsági osztagokat, amelyek állásaink felé előretámadtak könnyű szerrel visszavertünk. A Vardartól nyugatra az ellenség előretörései a bolgár tábori őrsök ellen megghiusultak. **Ludendorff**, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Berlin, április 6. vasárnap. (Hivatalos.) *Nyugati harctér. Rupprecht trónörökös hadseregének:* Az Arras-arcvonalon Lens-től délre, a Scarpe mentén és Queantnál visszavertünk erős angol előretöréseket. Cambraitól délre Villers-Plouich és Gommelieu között az angolok 3 kilométer szélességben heves, de eredménytelen támadások alkalmával jelentékeny veszteséget szenvedtek.

A német trónörökös hadseregének: Május 16-án az Aisne mentén az első francia áttörés megghiusult, az ellenség minden rendelkezésre álló eszközzel új támadást készített elő, a mellyel messzefekvő célját elérni remélte. **A harcképtelenné vált hadosztályokat újakkal pótolták, új tartalékokat vetettek harcba,** a tüzérségi és aknavető tűz napról napra növekedett és végül minden kaliberű ágyúból az eddig legnagyobb erő kifejtést érte el.

A május 4-én Reimstől északra és a Champagneban indított támadások előfutárai voltak az új áttörési kísérletnek, a mely tegnap reggel az Ailette és Craonne között körülbelül 35 kilométeres arcvonalon megkezdődött. Nehéz küzdelemben, a mely a késő éjszakába is belenyúlt, az áttörési kísérletet megghiusítottuk. Az óriási támadást a maga egészében visszavertük.

Azok a támadások, amelyek azok ellen a vonalak ellen indultak meg, amelyeket hősiességünk közelharcban megtartott, vagy ellentámadással visszaszerzett, részben már jól

irányzott tüzérségi tűzünkben megghiusultak. Egyes helyeken legelső árknak birtokáért még folyik a harc. A Royere-majortól keletre a Chemin des Dames északi lejtőjén vagyunk. A franciák ép úgy, mint május 4-én, tekintet nélkül rendkívüli veszteségeikre, különös hevességgel rohanták meg a Mont d'Hivert, amelyen állásainkat a legnehezebb ágyúk központozított tüzelésével teljesen összelőtték. A magaslat a lejtőjén fekvő Chovreux faluval az ellenség birtokában maradt. Eddig több száz foglyot szállítottunk be. További támadások várhatók. Ma reggel az ellenség La Neuville-től keletre ismételt megghiusította a 100-as magaslatot. Támadását visszavertük.

A Champagneban Nauroy-tól délnyugatra a franciák több előretörése sikertelen maradt. A május 4-én ott beszállított foglyok száma 672 főnyi legénységre, a zsákmány 20 géppuskára és 50 gyorstüzelő puskára emelkedett.

Albrecht württembergi herceg hadseregének: Nincs különös esemény.

Légi harcokban és védőtűzünkben az ellenség 14 repülőgépet veszített. Két léghajót lelőttünk.

Keleti harctér: Odessza felett tegnap megjelent az első német repülőgép.

Macedóniai arcvonal: A Cserna-hajlásban az élénk tüzérségi tűz tart és különösen hevesen zúdul a Paralovónál fekvő állásainkra.

Ludendorff.

Basel. A Franciaországból érkező utasok hírt hoznak azokról a rettenetes

veszteségekről, amelyeket a franciák a legutóbbi offenzíva során szenvedtek. Utközben találkoztak sebesülteket szállító vonatokkal, amelyek már negyven órája voltak uton. Sok sebesült a hosszú ut alatt kiszívódott és a többi katonának bajtársaik holtteste mellett kellett megtenni az utat.

Páris. Az Havas-ügynökség jelenti: Lloyd George, Robert Cecil, Robertson és Jellicoe Párisba utaztak, hogy a francia kormánnyal a katonai és tengerészeti helyzetről tanácskozzanak.

Amsterdam. Megbízható jelentések szerint az angol katonákat, akiket mezőgazdasági munkákra szabadságoltak május 1-én, visszarendelték és elrendelték, hogy a lehető leggyorsabban szállítsák vissza őket a frontra.

Genf. A francia hadügyminiszter azt a nyolc tábornokot, akiket az utolsó áttörési kísérlet eredménytelensége miatt állásuktól felmentettek, haditörvényszék elé állította.

Ejjei 3 órakor érkezett.

Berlin. Stockholmból érkező mágnárhírek különös beállításhoz tüntetik fel a pétervári eseményeket. Eszerint Buchanannak minden igyekezete ellenére nem sikerült fentartania az összeköttetést a munkások és katonák tanácsával. A hid köze és a munkások tanácsa közt már teljesen le van rombolva, Miljukov befolyása már régen nem mérvadó. Jelenleg Amerika közvetíti az érintkezést a tanács és az entente kormányok között, de kevés remény van arra, hogy sikerüljön Oroszországot újból az entente hálójába keríteni. Az amerikaiak már magukévá tették a franciáknak azt a feltételezését, hogy Elzász-Lotharingia visszafoglalása nem hódítás, de a munkások ezt az álláspontot most sem akarják elfogadni és nem hajlandók ezt a francia követelést támogatni. A munkások és katonák tanácsának utolsó nyilatkozata ultimátum az összes kormányokhoz, amennyiben további eljárásukat és az ideiglenes kormány támogatását attól az állásfoglalástól tették függővé, amelyet az entente államok e nyilatkozattal szemben tanúsítani fognak.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Az angolok önkéntes repülőkből külön repülőrajt állítottak össze, amelynek a feladata Riechthofen báró százados, német harci repülő elpusztítása, aki már eddig ötvenkét ellenséges repülőt lőtt le. Azt, aki Riechthofen bárót elfogja, vagy lelövi a Viktoria-keresztel tüntetik ki, előléptetik és öt font sterling jutalomban részesítik. A repülőrajjal együtt dolgozik egy mozgórepülő felvevő, akinek az angol filmtár számára meg kell örökíteni az eseményt. Jó lenne, ha a vállalkozásra felbocsájtának néhány tribün üléses kötött léggömböt. Riechthofen báró repülő osztaga kétségtelenül gondoskodik róla, hogy az előadás érdekes legyen.

Bern. A svájci lapok jelentik, hogy a francia sajtó és különösen az

Echo de Paris attól tart, hogy Hindenburg a nyugati fronton ellenoffenzívát kezd. Felveti a lap azt a kérdést, hogy tudnak-e a katonai körök az ellenség szándékairól és hogy megfogják-e védeni az országot az esetleges meglepetésektől.

Zürich. Az Echo de Paris jelenti: A svájci határ több mint öt napja hermetice el van zárva. Bizonyos, hogy újnemet csapatmozdulatok vannak. Külön Hindenburg készíti elő nagy offenzíváját a nyugati front ellen. A lap feltételezi, hogy a franciák ismerik az ellenség intézkedéseit.

Basel. A nyugati óriási csatákban a franciák és az angolok már több mint egy millió embert vetettek harcba. Az angolok összesen negyvenegyhadosztályt egyesítettek és ebből tízenkettőt másodsor küldtek a harcba, ami kerek 200.000 harcosnak felel meg. A franciák ötvenhárom hadosztállyal, vagyis 400.000 emberrel törekedtek hasztalanul győzelemre. Az óriási erőfeszítések egyetlen eredménye veszteség volt. A német csapatok jelentései szerint az entente létszáma és gyalogsági lövedékei között különleges gyűjtő lövedékeket használtak.

Amerika védekezése az ardrágitók ellen.

— Tengeri csatára készül az Unio flottája. —

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Paris. A Matin newyorki tudósítója jelenti: Az amerikai kormány törvényjavaslatot fog a kongresszus elé terjeszteni, amely a következő meghatalmazásokat tartalmazza:

1. Az élelmiszerek, ruházat, petroleum, benzín és a mindennapi élethez szükséges összes cikkek legnagyobb és legkisebb árának megállapítása.

2. Minden gyár, műhely és bánya átvétele.

3. Akik a mindennapi élethez szükséges cikkeket és élelmiszereket visszatartják, azoktól a kormány megfelelő kárnalánítás ellenében mindent elvehet.

4. Külön a kereskedelmi forgalomnak olyan módon való szabályozása, amely a spekulációt lehetetlenné teszi.

5. A vasutaknak a honvédelem szükségleteinek megfelelő forgalom fenntartására való rákényszerítése.

6. A lőr és szeszgyárak gabonafogyasztásának korlátozása.

7. A földművelésügyi miniszter felhatalmazása arra, hogy minden élelmiszer forgalmát, beraktározását, szétosztását, kivitelét ellenőrizhesse.

Waga. Washingtonból jelentik, hogy az amerikai flotta kifutott a nyílt tengerre és fel fogja venni a küzdelmet a német tengeralattjárókkal.

Rottordam. Az amerikai hajók megérkezéséhez entente körökben a legnagyobb reménységet fűzik. Az első hajók megérkezését május közepére várják és azt hiszik, hogy a tengeren nagy események vannak készülóban.

Zugtőzsde a föld alatt.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Lármáztak a héten is nagyon a tőzsdén, persze, hogy lármáztak, hiszen nem voltak betegek, de ami volt, az mégse volt az igazi üzlet. Adtak-vettek ugyan, de a lüktető forgalom, a spekuláció lázas nyargalása papírokon és kurzusokon, a kiugrás és beugrás, az sokkal, de sokkal fáradtabb és vérszegényebb volt, mint a múlt héten. Pedig amikor hétfőn bejöttek az emberek a tőzsdeterembe, észre kellett venniük, hogy még egy emelvény készült el vasárnapon át, még egy szószerk, pontosan szemben a Mezei titkár emelvényével s ebből arra lehetett következtetni, hogy itt nagy dolgok készülnek, amihez Mezein kívül még egy előmádkozóra lesz szükség.

Ezt a második szószerket tényleg a tőzsdetanács toltatta be ide, mert hat hónapi szabadság után visszatért Scherz, a tőzsdeteremnek 15 év óta kurzusjegyző első titkára s a tőzsdetanács úgy találta, hogy éppen elég dolga lesz itt most két titkárnak is, hadd üljenek egymással szemben trónusaikon és jegyezzék szorgalmasan a megbolondult pénz furesa ugrándozásait értékes és értéktelen értékpapírok kurzusai között...

Scherzet nagy ovációkkal fogadták, örültek, hogy most már két titkárral lehet veszedkedni és kettőnek lehet észrevétlenül nem létező kurzusokat bediktálni. De az öröm és ováció nem tartott sokáig. Hat hénapig gyűjtött erőt erre a derék Scherz, de amikor megérkezett, akkor első dolga volt, hogy új beosztást csináljon a teremben és úgy szétszórta a zürzavarban összeszokott tőzsdéseket, mint hajdánában. — Jeruzsálem pusztulása után — az Ur szétszórta vala az ő őseit is.

De nemcsak a teremben foglalta el helyét a visszatért titkár, hanem a kávéházban is. Most már ketten ülnek délután az Upor kávéházban, Mezei és Scherz, jó messze egymástól, a kávéház két végében és mint két Sherlock Holmes Argus-szemekkel ügyeinek, nem zugtőzsdéz-e valaki. Van esztükben zugtőzsdézni — az Uporban. Hiszen ha ott zugtőzsdézének, nem érkezett volna a héten a következő levél Simon Jakabhoz, a tőzsde érdemes alelnökéhez:

Méltóságos Elnök Ur!

Ismerve ügybizalmát, amellyel a tőzsdén kívüli üzletkötés minden fajáját üldözi, engedje meg, hogy a következőket közöljem Önnel:

Amióta az Upor-kávéházba titkárokat, detektíveket és más káncokat ültettek be és ezzel a zugtőzsdét ebből a meglátt, régi kedves hajlékából kiűzték, a tőzsde érdekelt tagjai kénytelenek voltak más hajlék után nézni. A város területén ilyet nehezen találtak, mert hiszen Pésten mostanában minden kávéházban ül egy tőzsdetitkár, emellett a városon kívül kerestek a zugtőzsdének alkalmas és megfelelő helyiséget. Sikertült végre is találniuk.

Az obudai Aquineum közvetlen közelében egy szerencsés véletlen folytán sikerült az érdekeltnek egy földalatti helyiséget találni, amely már a régi rómaiak idejében is rejtkehelyül szolgált. Ezt a földalatti helyiséget a zugtőzsde céljaira a modern kor minden vívmányával felszerelték. Titkos jelre csapóajtó nyílik meg, amelyen keresztül lifthe lép az ember s leszáll a zugtőzsdéi akváliumba, a föld modern szellőztetőgépek igyekeznek a pincelevegőt felfrissíteni.

Kérem alelnök urat, hogy figyelmét most már a zugtőzsdének erre a titkos rejtkehelyére méltóztatásuk fordítani.

A levelet az alelnök a nyomozás megajátása céljából kiadta a tőzsdetársaságnak...

Egy kicsit gyászoltak is a héten a tőzsdén, híre jött, hogy a szegényházban 91 esztendőskorában meghalt az Icig Rosenzweig a „bonember”. A fiatalabbak nem nagyon ismerték az Icig Rosenzweigit, de a régiek, akik még a dunaparti Lloyd-kávéházba jártak és a Gellérthegyről kapták a legfrissebb táviratokat, azok előtt élénken áll az Icig Rosenzweig töpördött kicsi figurája.

Ez a Rosenzweig igen gazdag börziánér volt valamikor, de a nyolcvanas évek valamilyen krachjában letört és akárhogy erőlködött, az ügynöki sorból nem tudott többé felvergődni. Isten nyugosztalja Icig Rosenzweigit, de most, hogy meghalt, mégis el lehet mondani róla, hogy veszedelmes egy uzsorás volt még szegénységében is. Megmaradt pár ezer koronájával Icig Rosenzweig annak idején, — banküzletet nyitott a tőzsdén. Megszorult embereknek ott a helyszínen adott egy pár száz korona kölcsönt — bonra és rettenetes uzsorakamatra. Ötven forintos-bonra sohase kapott senki negyven forintnál többet tőle, száz forintra alig nyolcvan forint jutott, no és ezer forintról már nem is jó beszélni.

Később persze nem ment már jól a kis uzsoraüzlet, a tőzsde kinőtt az apró kölcsönök kereteiből s Icig Rosenzweigit veszteségek is érték, úgy, hogy beszüntette a „bon-ember” üzletét és abból a segélyből éldegélt, amit a tőzsdéi segélyegylettől kapott. Néha-néha még teljárt a tőzsdére, ingyen engedték be a terembe néha-néha még el is sütött egy ötven koronás kölcsönt valami galopinnek, amiért följárt két hétig a tőzsdére, de aztán teljesen visszavonult, míg aztán most meghalt.

A hagyatékában — mondják — találtak még 5-6000 korona értékű „bont”, amelyeken állítólag olyan nevek viselői is szerepelnek, akik ma bankkorifeusok, vagy milliomosok, de ugyilátszik megelégedtek az öreg Iciggel való barátkozásukról...

Nit evett meg Arad áprilisban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az Aradi Közlöny vasárnap megírta, hogy Esterházy Kálmán báró jelentést tett a tanácsnak arról, hogy április hónapban a közlekedés zavartalanul bonyolódott le. Varjassy Lajos polgármester a szerdán tartandó közgyűlés elé benyújtott polgármesteri jelentésében közli azokat a részletes adatokat is, amelyek a város közlekedésének érdekes képét adják. Ebből a jelentésből módunkban áll a következőket közölni:

Az elmúlt hóban a liszt, cukor és egyéb élelmiszerek kiosztása és a nagyközönség kiszolgálása zavartalanul megtörtént. Hatósági élelmiszer árusításban résztvevő 116 kereskedő, továbbá 27 pék. Kiosztottunk 2814 zsák lisztet, 9 vagon cukrot, 9 vagon burgonyát, 1 vagon szilvaizt, 50 mm. kölest, 20 mm. kávé, 20 hordó dán vaját és 63 láda citromot és 14 zsák burgonya lisztet. Az elmúlt hóban tehát az összes esedékes liszt és cukor szelvényeket módunkban volt beváltani, azonkívül fennkint két izben egy-egy kiló burgonyát és a kávé mennyiséget is kiadtuk. A jövő május hóra pedig a cukor mennyiség máris biztosítva van, ugyisint reményünk van nagyobb mennyiség burgonya kiosztásra. Jövőre tekintettel pedig megrendeltünk 1 vagon aszalt szilvát, 90 mm. szappant, 50 mm. mermelaget, 40 mm. árpakását, 40 láda citromot és 5 mm. török mogyoró bolet; sajnos, hüvelyesre nincs kilátásunk, ezt azouban pótolni fogja a piacon mindinkább nagyobb mennyiségben forgalomba jövő zöldfűzélék. féle. Az ellátatlanok száma liszt tekintetében 49749, cukor és élelmiszer tekintetében 53138 egyén.

Nyomában a csendőrgyilkos katonaszökevényeknek.

— Cigányok a tettesek. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az Aradi Közlöny vasárnapi jelentése, amelyben az Aradmegyében bujkáló négy katonaszökevény felháborító gyilkos merényletéről számoltunk be, élénk érdeklődést tettett vármegyeszerte. Több mint negyven csendőr kezdte meg a gyilkosok nyomozását és minden valószínűség szerint holnap kézre is kerülnek az orvtámadók. A nyomozást vezető Takácsi főhadnagy Bassier János aradi csendőrszázados uimutatásai nyomán három körre osztotta az üldözött csendőrséget és ez a három kör folyton szűkebbre szorítva a menekülőket gyűrűjét, egy előre kijelölt ponton fog egyesülni. Valószínű hajtóvadászat ez és a nyomozást úgy konstruálták meg, hogy a gyilkosok köré vont hálóból azok többé nem bujhatnak ki.

Az agyonlőtt Demeter csendőrtizedest felboncolása után eltemették. Megállapították, hogy az egyik golyó a hasán turódott be és tulajdonképpen ez okozta halálát. A súlyosan sebesült Osiák József csendőrmestert beszélgettek a gyulai kórházba, részletesen kihallgatni azonban még nem lehetett, mert a hosszúságú beszéd könnyen halálát okozta volna. Az őrmester lábán és a jobb karján kapott veszedelmes sérülést. Annyit mégis megengedtek az orvosok, hogy néhány mondatból álló vallomást tegyen.

— Amikor utolértük a négy katonaszökevényt — mondta elhaló hangú az őrmester — egyáltalán nem védekeztek, hanem ellentámasz nélkül teljesítették azt a parancsot, hogy üljenek fel az általuk lopott kocsira és jöjjenek velünk a nagyzeréndi őrsre. Még el sem indultak a lovak, amikor az egyik szökevény elkapta Demeter tizedes fegyverét. Ekkor én leugrottam a kocsiról, kirántottam kardomat és a szökevények felé sujtottam kétszer. Ebben a pillanatban az egyik szökevény lelőtte Demetert és nyomban utána kétszer rám lőtt. Hogy azután mi történt, nem tudom, mert eszméletemet veszítve, összerogytam.

Az őrmester még azt is mondta, hogy ő a kocsin leugrás előtt dulakodni kezdett a négy támadóval, de jobbnak tartotta a kocsiról való

leugrást, mert azt hitte, hogy így könnyebben tud ellenük védekezni.

A nyomozás egyébként azt is kiderítette, hogy a gyilkosok katonaszökevény cigányok, akik néhány nappal ezelőtt Orosházán könnyű barna kocsit és két lovat kaptak. A két lovon G. G. jelzésű bélyeg volt. A lopott fogattal előbb Gyulavarsándra, majd Nagyzeréndre mentek és ekkor értesült a csendőrség bujkálásukról. A vizsgálat pontosan kiderítette a gyilkosok személyleírását. Megállapították, hogy mind a négy cigányember. Személyleírásuk a következő: az egyik alacsony, 20—22 éves, fekete haja és bajusza, piros arcú és tizedes rangja van. A második középtermetű, 20—22 évesnek látszik, fekete haja és bajusza, erős testalkatu, pufók arcú és szintén tizedes rangban van; a harmadik középtermetű, 20—24 éves, fekete haja és bajusza, erős testalkatu, hosszúságú arcú, esukaszürke egyenruhát visel és őrmesteri rangja van. A negyediken nincs egyenruha. Az magas, 20—24 éves, szőke haja és bajusza, kerek piros arcú térfi, kopott civilruhát és puha zöld kalapot visel.

A Kürtös és Arad közötti vasúti vonal mellett levő 78. számú őrház őre azt állítja, hogy szombaton délután 6 órakor látta őket az őrház mellett a kocsin elvágatni.

TORVÉNYKEZÉS.

§ Az aradi ügyvédi kamara közgyűlése. Az aradi ügyvédi kamara vasárnap délelőtt tartotta közgyűlését, a legidősebb választmányi tag, Trutia Péter elnökletével. Párec Béla dr. elnök beteg, alelnök nincsen, ezért kerül az elnöklés a korelnökre. A közgyűlés a múlt évi számadást jóváhagyta, valamint elfogadta a választmány által beterjesztett költség-előirányzatot és évi jelentést, ezeket az igazságügyminiszterhez és a kamara területen levő bíróságokhoz küldik el. Ezután az elnökhelyettes választása következett, többségben volt Bogdán Vargul dr. 18 szavazattal, de miután a törvény szerint az első választás csak úgy érvényes, ha a tagok tele leszavaz, ez pedig a

bevonulások miatt nem lehetséges, egy rendkívüli közgyűlést fognak összehívni, mely a leadott szavazatok számára való tekintet nélkül dönt. Az adófólszámamlási bizottságba megválasztották rendes tagnak Schütz Henrik drt póttagnak pedig Szalay Károly dr-t.

Felemelik a színház helyárait.

— A társulat új tagja. — A színházi nézőtér kifoltozása. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A város zsinügyi bizottsága ma délután négy órakor Kintzig János főispán elnöklésével ülést tartott. A színházgazgató bemutatatta a társulat jövő szezonra szerződötett tagok névsorát. Igazgató Szendrey Mihály, főrendező és igazgató helyettes Polgár Sándor, drámai rendező Forgács Sándor, karmester Geller Pál. A vezetőségben tehát új csak Forgács Sándor, aki annak idején a színházakadémia ösztöndíjas növendéke volt és pár éves vidéki működése alatt kitűnő nevet szerzett. Szerződötette az igazgató Beitz Gyula operatőrt és B. Rékasi Gusztáv kóloratur énekesnőt, mint állandó vendégeket. Ezenkívül fölfrissítette a női kart és nagy nehézségek mellett megfelelő férfikart is szervezett. Minthogy a színház társulat e hó 20-án működését befejezi, a színházgazgató már most hálás köszönetét fejezi ki a zsinügyi bizottságnak és kéri további jóindulatát. Az operett társulatban két új tag fog szerepelni. Zöldhegyi Anna énekesnő és Tóth József énekes bonviván, akiket a budapesti Királyszínházból szerződötett az igazgató.

A színházgazgató beadványához elsőnek Kovács Vince kulturtanácsnok szólott hozzá. Tudja azt, hogy vidéki társulatnál nem lehet a szerepköröket teljesen differenciálni, de mégis törekedni kellene az igazgatónak arra, hogy drámai színészeket ne kelljen operettekben mint statisztákat, vagy mint kórust foglalkoztatnia. Nagyon kíváncsi a jövő esztendői női karra, mert ebben a szezonban itt érhetne a legtöbb jogos megrovás a színház vezetését. Öröndetes tényként említi fel, hogy szavát megfogadva a direktor ifjúsági előadások rendezésére nagyobb súlyt fektetett. Örönd tölti el a szívét, hogy triviális modern darabok helyett például a Piros bugyellárist mutatja be a társulat az ifjúságnak, szóval olyan darabot, amelyet tiszta magyar szellem jellemez és amely

Apáca lett az anyacárnő.

Soha, senkise merete volna hinni, hogy Oroszország uralkodó családjának valamelyik tagja a koldusok sorsára jusson, sőt még ennél is mélyebbre süllyedjen és odakerüljön, ahol már megszűnik még az a közösség is, amely az emberi társadalomnak legnyomorultabb páriáját összeköti embertársával. Nincs fantázia, amely oly rohamosan száguldjon, mint amilyen hatalmas szárnyalással teljesedik be a Romanovok sorsa. Merészség és egyúttal együgyűség lenne Oroszország legújabb történetéről bármit is mondani, mert megbizhatatlan és ellentmondó hírekkel egyéb nem jut el a féléhivatalos távirati híradás révén hozzánk. De azt látjuk abból az egy pár pozitív tényből, ami kiszivárog, hogy az az utolsó gonosztévő, aki életfogytiglani fegyházra van ítélve, nem vétethetett akkorát az emberiség ellen, mint amennyi bünt a cári család felhalmozott. A végzet oly rettentően tépi ezt a familiát, hogy más következtetésekre jutni nem lehet.

A leghatalmasabb törzse, a legkimagaslóbb alakja a cári családnak kétségtelenül az anyacárnő, Maria Feodorovna volt, aki az utolsó ráig arra buzdította szerencsétlen fiát, hogy

szálljon merészen szembe a nép kívánságaival és ő tanácsolta neki azt is, hogy ne hallgasson a dumára és ha nagyon hangosan kezd beszélni, akkor kergesse szét. A sors tragédiája most rajta is bekövetkezett. III. Sándor cár özvegye a született dániai Dagmár hercegnő, örökre eltűnik az emberek szeme elől. A váratlan események, amelyek letaszították fiát a cári trónról és az a keserű csalódás, amely azáltal érte, hogy a tegnap még hatalmas uralkodót nemcsak a néptömeget, hanem még rokonai is elhagyták, arra készítettek az egykor büszke asszonyt, hogy élete hátralévő napjait a legszigorubb elzárkózottságban, a világtól való teljes elvonultságban töltsse. Ki merete volna még tegnap is azt mondani, hogy Maria Feodorovna anyacárnő kolostorba vonul.

Odavonult. Mielőtt erre elhatározta magát, sok millióra rugó vagyonát, orosz és dán jótékonycélokra szétosztotta és mezitláb — amint az egyház törvényei előírják — elzárándokolt Mihályhoz, a kiewi metropolitához és háromszor 24 óráig tartózkodva a székesegyház Mária kápolnájában, ahol étlen-szomjan, mosdatlanul és fésületlenül éjjel-nappal imádkozott, engedélyt kapott, hogy belépjen a kiewi apácák teljesen elzárt kolostorába. Ennek a szo-

moru háznak lakói, akik a szent szűznek ajánlják fel életüket, abban a pillanatban, amint bezárult mögöttük a kolostor ajtaja, soha életükben azt többé el nem hagyhatják.

Vérrokonai is csak egyszer egy évben látogathatják meg őket, de csak kettős rácsajtón át beszélgethetnek velük.

Az anyacárnő tehát ezzel a lépésével valóságban bucsút vett a világtól, míg sógornője Sergius nagyherceg özvegye, aki szinte német születésű hercegnő, ugyancsak kolostorba vonult, de érintkezhetik a külvilággal, mert az apácarend, amelyhez tartozik, betegápolással foglalkozik. Az anyacárnő hosszabb ideig tanuló lesz és csak azután veheti magára a kámszát. Haját tövig lenyírják és minden második hónapban ciliciumot, a kínzó övet, kell viselnie. Fehérneműt csak ritkán válthat, a bőjt idején azonban egyáltalában nem viselhet. Hus étellel nem élhet, szeszes italt nem ihatik és a kenyeret is csak akkor szegheti meg, ha három napos. Szombat éjszaka a kolostor templomában tartozik virrasztani, annak kövén térdelve. Azt a kevés időt, ami az ajtókoskodásokon felül marad, a kolostor nagyki-terjedlmű veteményes kertjének művelésére fordítják az apácák, mert ez látja el minden-

fémjelzetten irodalmi. Varjassy Lajos polgármester szintén azt kifogásolja, hogy az uszoda színházban operettben nem való férfiakat operettekben foglalkoztatni. Továbbá arra figyelmeztet, hogy nők csak a koruknak megfelelő szerepeket vállalhatnak el.

Ezekre a felszólalásokra a jelenlévő Polgár Sándor igazgató helyettes válaszolt. Kijelentette, hogy az ideai női karból csak hat tag maradt meg jövőre és atöbbi észrevételeknek is igyekezni fog az igazgatóság eleget tenni.

Nemes Zsigmond dr. fájdalommal látja, hogy opera előadásokat az igazgató még mindig nem igyekszik tartani. Szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy az aradi közönség kívánja és óhajtja operaelőadások rendezését.

Polgár Sándor csak azt említi meg, hogy a Beiczi-Répi énekes párt az igazgató épen ebből a szempontból szerződtette.

Nemes Zsigmond dr. kijelenti, hogy ahány színügyi-bizottsági ülés csak lesz, mindegyikben figyelmeztetni fogja az igazgatót az operák kérdésére. Ezután a színügyi-bizottság tudomásul vette az igazgató beadványát.

Következett a mérnöki hivatal előterjesztése, a színház átalakítási terveit illetőleg. Nachtnébel Odön főmérnök elmondotta, hogy a kívánalmak között a színház központi fűtése, a ruhatár megoldása, a folyosók festése, a színpad nyílásának szuffiták helyett függönnyel való ellátása, a vastüggöny kicserélése, vész-kijáratok létesítése szerepelt. A színház központi fűtését már 1914-ben elhatározta a közgyűlés, egy budapesti cég most értesítette őt, hogy amennyiben neki június elsejéig megbízást adnak, a központi fűtést szeptemberig befejezik. A mérnöki hivatal tervezete szerint ezután három ruhatár lesz. Ezekben látja a főmérnök lehetőségét annak, hogy az állapotokon rövidesen segítsen. Feltétlenül szükséges az új kijáró, a festések és a három ruhatár létesítése. Mindez nyolcvanezer koronába kerülne, amennyiben pedig szeptember elsejéig nem lehetne kész, az igazgató hajlandó október elsején megkezdeni az előadásokat. A munkálatok, ismétli a főmérnök, minimálisan nyolcvanezer koronára, de a várható áremelkedésekkel együtt százezer koronára rúgnának.

Kintzig János főispán azt javasolta, hogy a mérnöki hivatal tervezetéből csak két párholyt lebontásával középső bejáró létesítését, két szélső bejáró létesítését és az ötös pá-

nel a konyhájukat. Ez az óriási terjedelmű kert is fallal van körülvéve. Ők maguk a mesterek is, mert térfe nem teheti be a lábát és ezért mindegyiknek valami mesterséget kell tanulnia, hogy a szükséges javítási munkálatokat maguk el tudják végezni. Csak a kiewi metropolitával és a cárral, a legtöbb egyházi hatósággal érintkezhetnek. Fejedelműül csak az választható meg, aki már 35 éve a kolostor lakója. Ez az egyetlen igazi demokratikus intézménye volt Oroszországnak, mert bármilyen előkelő családból származott is az, aki oda bement, ép olyan eseléd, vagy napszámos munkát végez, mint aki a porban született. Az apácák csak husvét ünnepén vonultak át a kolostor mellett lévő kiewi székesegyházba, de ekkor is teljesen el van fedve az arcuk, úgy hogy senki sem ismerheti fel őket.

Az anyacárnő fiához, II. Miklóshoz írt levelében kijelentette, hogy elhatározása megmásíthatatlan és igen megható módon vett tőle bucsut. Együttal az ideiglenes kormányhoz tudomására hozta szándékát és az nem akadályozta meg abban, hogy ilyen módon haradjon el egyik legnagyobb akadálya annak, hogy a nép a cárizmus bukásával teljesen megbékéljen.

helyére kijáró létesítését határozzák el. A jegypénztárt a Krausz-paulin-féle üzletbe helyezték át, így a két jegypénztár ruhatár lenne. Ezek a munkálatok csak harmincezer koronába kerülhetnek. Fábry Sándor dr. elfogadja a főispán javaslatát, de feltétlenül szükségesnek tartja, ha csak lehet, új tücsövek beszerzését is. Indítványozza, hogy kérje fel a színügyi-bizottság az Andronyi Károly és fia céget és annak kitűnő összeköttetési révén

talán sikerülni fog a mai viszonyok között új tücsöveket beszerezni. A színügyi-bizottság a főispán javaslatát Fábry Sándor dr. módosításával elfogadta és ilyen értelemben tesz indítványt a közgyűlésnek.

Nemes Zsigmond dr. a jegyárak felemelése iránt érdeklődött. Javaslatára a színügyi-bizottság elhatározta, hogy aszínigazgatónak felhatalmazást ad, már a nyári színekörben a helyárak felemelésére.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Eleven irodalom.

— Szép Ernő egy aradi leányiskolában. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Kevesen tudják, hogy Aradnak kedves és kiváló vendége van. Az új magyar líra legegységesebb és legértékesebb talentumainak egyike: Szép Ernő tartózkodik itt, talán nem is a saját jószántából, mint inkább a magas hadvezetőség akaratából. Szép Ernő ugyanis — tüzemester; katona, aki lelkében az emberszeretet csodálatos átérzésével most megy a háborúba. Ugye milyen különösek az emberi sorsok? A szeretetnek, a felejthetetlen kedves hangulatoknak, az étheri tisztaságu érzéseknél ez a gyöngéd szavu költője most karddal az oldalán sétál a világban, ahol neki minden lelhettszerűen finom történeteket mesél s ahol olyan szép volna élni s jónak lenni a tavaszi nap-sütésben.

Amilyen a lírája: olyan ő maga is: halk szavu, gyöngé, finom kis katona, aki szinte álmodozó gyermekszemekkel néz a vele szembe jövőkre. Egy mosolygó arc boldoggá teszi s a korzó színes tarka népe felrisszít. Vonzza, magával ragadja, ami tőle, friss és fiatal. De nemcsak ő eszményi rajongója az élet ifjúságának: az ifjúság visszafizeti ezt hálásan neki. Nincs népszerűbb, olvasottabb költője a fiatalságnak, mint ő. Verseit citálják, szavalják, különösen a leányok, a kiknek lelkét teljesen uralja az ő sajátosságosan szenzitív lírája.

Az iránta való lelkesedés ma egy bájos kis epizódban kifejezésre is jutott. Szép Ernő az Andrássy-téren sétált egyik aradi tanár ismerősével. A professzor órára sietett a női felső kereskedelmi iskolába, amelynek kapujánál Szép Ernő el akart bucsuzni barátjától. A professzornak ekkor egy hirtelen ötlete támadt:

— Várj meg olvasgatva a tanári szobában. Az óra majd gyorsan elrepül s tovább elbeszélgethetünk.

Szép Ernő, mit se tudva arról, hogy barátja hová, melyik iskolába vezet, készségesen egyezett bele az ajánlatba s mindketten megindultak az iskolatermek felé. A tanár, aki magyar irodalmi óráin gyakran beszél megértő és fogékony lelkű leányvendékeinek az új magyar líra kivirágzásáról és Szép Ernő gyönyörű poémái közül nem egyet mutatott be tanítványainak — meglepetést készített a kis leányoknak.

Eppen csüngöttek, a hangos kis sereg tódult ki a termekből a friss levegőre, midőn Szép Ernő és a professzor a termek elé értek. A zaj egy pillanat alatt elnémult s a leánysereg tágra nyit szemekkel nézett a szokatlan látványra:

— Egy fiatal katona az iskolában.

De Szép Ernőt is meglepte egy pillanatra a nem várt szituáció, aztán mosolyogva szólt oda barátjának:

— Mégis csak kedves tőled, hogy Aradon mándjart egy rózsás kertet mutatasz meg nekem!

A professzor azonban hirtelen odafordult a leánykákhoz:

— Kis leányok! Sokat beszéltem egykor maguknak valakiről, aki ma a legszebb magyar verseket írja. Emlékezzenek csak vissza, hogy megkönyez-

tik egyszer azt a szép „Imá”-t, amely első értékre nézve a legújabb magyar versek között! Nos, hát én most elhoztam maguknak ide e versek íróját: Szép Ernőt. Beszéljenek vele szépen, mondjanak neki egy-két kedves szót, amit ő emlékképpen elvigyen magával, mert most messze megy csunya zivatarba...

A professzor nem folytathatta tovább beszédét: kitört a leányok lelkesedése. Körülvették a kedves poétát s tizen-huszan beszéltek hozzá egyszerre; nem tudtak mit kérdezni tőle s mégis beszéltek vele; látszott, hogy a lelkükkel megsimogatják a költőt, akinek szép sorai ott csengenek-bonganak az álmodozó lelkükben. A bátrabbak kezét is fogták vele s egy pillanat múlva már mindenik kezét akart vele fogni, aminek természetes következménye lett, hogy forgatták, porgetták a meglepett költőt, mint egy orsót. Alig lehetett a kezeik közül kiszabadítani. Lelekesedésük olyan magasra szállott, hogy még a szigorú tanárnő sem tudta azt elcsitítani, aki sietve küldte be őket a tanterembe.

Busan mentek a hosszú padok közé s az egyik kis leány hangosan szólt oda a társnőjének:

— Látod, ez volt az igazi irodalomtörténelmi óra. Az élő, eleven irodalommal mégis csak kellemesebb foglalkozni, mint az elmultakkal.

Amire a másik hirtelen felelt:

— Jé! baj van!

— Micsoda?

— Elfelejtettünk tőle autogramot kérni...

Színházi műsor:

Kedden: Vengerkák, ujdonság, itt először. A Vigszínház slágerje.

Szerdán: Vengerkák, ujdonság másodszer.

Csütörtökön: Vengerkák.

Pénteken: Csárdás királyné, operett.

Szombaton délután 3 órakor ifjúsági és népies előadás.

* **A színház hírel.** *A Vengerkák.* Pásztor Árpád és Göth Sándor szenzációs ujdonságának ma van a bemutató előadása. *A Vengerkák* egymásután három estén szerepel a műsoron. A közönség a legnagyobb érdeklődéssel néz a bemutató elé, amelynek nagy sikere lesz. — *Csárdás királyné.* Kálmán Imre pompás operettje kerül pénteken ismét színpadra és ez idényben talán utolszor. A közönség az eddigi előadásokon zsufolásig megtöltötte a színház nézőterét, lévén a búbajos zenének olyan varázserője, hogy mennél többször hallja az ember, annál jobban élvezi. A főszereplők természetesen ugyanazok, akik voltak. — *Az ember tragédiája* Madách remekműve szombaton kerül előadásra teljesen új betanulással. A fő vezető szerepekben K. Kápolnai Juliska, Kiss Miklós és Deli Lajos. — *A karszemélyzet jutalomjátéka.* Napról-napra jobban domborodnak annak a nagyszabású Modern Kabaret-estnek a műsora, amelyet a karszemélyzet jutalomjátékára tervez a társulat május 18-ára. Az egyes számok és magánjeleneteket most állítja össze a rendezőség. Csupa ujdonság, azonkívül Fal Leó pompás egyfelvonásos operettje, az „Edes öreg” van műsoron Horváth Mici, Kistler L. és Rónával a főszerepben.

* Német könyvjutalmak érkeztek Kerpelhez nagy mennyiségben. Antikvár készlet minden nyelvű könyvekben és hangjegyekben. Nyelvtanok és szótárak, szépirodalmi és tudományos munkák, ugyisint magyar, német ír. és angol nyelvű könyvek és folyóiratok évfolyamoként, antikvarice, igen olcsón kaphatók. Oriási választék. Állandóan asztalokra szemléltetésre téve több ezer újabb könyv és hangjegy Vétel kötelezettség nélkül bármikor megtekinthetők. Bármely könyv, vagy hangjegy beszerzésére vállalkozik fenti cég. Vidékre pontos kiszállítás 2771.

* Előadás a Katona-Otthonok javára. A jótékonyok számára nyitotta meg ma újra kapuit az aradi színház. A frontmögötti katonatöredék javára — katonaszíneszek közreműködésével — előadták a Falu rosszát. Az est védnökségét Kintzig János főispán vállalta el. A közönség megtöltötte a színházat s tapsokkal tüntette ki a szereplő színészeket. Különösen Z. Várady Margit, Harnath Józsa és Gyöző játéka tetszett. A vendégszereplő katonaszíneszek legjobb tudásuk szerint játszottak. Kár, hogy Göndör Sándor személyesítője kissé rekedt volt s dalainak szépsége nem érvényesülhetett eléggé, a Gonosz Pistát játszó Iványi vendégművész jóízű humora azonban sokszor keltett derűtséget.

EGYESULETI ELET.

Az Aradi Gyermekfelruházó Egyesület a háboru szerencsétlenségeiért.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A gróf Üchtritz-Amáde Emilné védnöksége alatt álló Aradi Gyermekfelruházó Egyesület Schór Gitta elnöklésével vasárnap rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgysorozatán a Hadigondozó Bizottság ama kérése szerepelt, hogy az egyesület is vegyen részt a hadiárvák, az özvegyek és általában a háboru folytán sujtottak gondozásának és istápolásának munkájában és nevezze meg tagjai közül azokat, akik erre a humánus és hazatias munkára vállalkoznak.

A rendkívüli közgyűlést Schór Gitta elnök nyitotta meg és utána Üchtritz grófné ismertette a rendkívüli közgyűlés összehívásának célját és megemlítette, hogy az a nemes és szép munka, amelyre most a Hadigondozó Bizottság az egyesületet felhívta, már régen benn van az egyesület programjában, amely eddig is szeretettel ápolta és gondozta a hadiárvákat. Céljaink azonosak, tehát nekünk teljes erőnkkel támogatni kell a Hadigondozó Bizottságot.

A grófné szavai után az egyesület tagjai nagy lelkesedéssel vállalkoztak arra, hogy a Hadigondozó Bizottság programja szerint magukra vállalják a háboru nyomorultjainak gondozását. Erre a humánus munkára az egyesület elnökségén Üchtritz grófné védnöknőn, Schór Gitta elnöknőn, Probst Böske titkárnőn és Reicher Ilonka gondnoknőn kívül vállalkoztak: dr. Köpft Jánosné, Szacsavay Zsigáné, Urbányi Ilonka, Halász Lili, Klein Alice és Margit, Färber Erzsébet és Irén, Vajda Bertalanné, Dengi Vilma, Molnár Lászlóné, Csepreghy Margo és Böske, Vertán Mariska, Persa Tóni, Petrányi Emmi, Boros Zelma, Gyulai Pálné, Bogdán Emmi, Domány Jánosné, Lippai Dezsőné és Obetko Mihályné.

Mintán azonban az Aradi Gyermekfelruházó Egyesület már eddig is olyan szellemben működött, mint a mostani Hadigondozó Bizottság; vagyis eddig is szárnyai alá vette a hadiárvákat és ruhával, cipővel és más nélkülözhetetlen dolgokkal látta el őket, szükségesnek tartotta az Egyesület, hogy saját kebelében

külön bizottságot alkosson azzal a céllal, hogy a hadiárvák gondozására vállalkozó nők előterjesztéseit átvegye és saját hatáskörén belül is segítségükre lehessen a háboru szerencsétlenségeinek. Ezzel megkönnyítette a Hadigondozó Bizottság munkáját, mert a hadigondozó nők által ajánlott segítségeket egyrészt maga nyújtja az arra rászorulóknak és csak az egyesület hatáskörét meghaladó, vagy az egyesületet túlterhelő segélykéréseket továbbítja a Hadigondozó Bizottsághoz.

A Gyermekfelruházó Egyesület eme hadigondozó-bizottsága Üchtritz grófné védnöksége alatt alakult meg és elnöke Reicher Ilonka lett. Tagjaiul a rendkívüli közgyűlés Schór Gittát, Probst Bösket, Boros Zelmát, Green Icit, Persa Tónit, Halász Lilit, Klein Alicet és Färber Erzsébet választotta meg.

(*) A Polgári Jótékony Nőegylet közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta évi közgyűlését Arad legrégebbi humánus egyesülete, az aradi Polgári Jótékony Nőegylet. A közgyűlést özvegy Purgly Lajosné az egyesület kiváló elnöknője nyitotta meg szép szavakkal. Meghangozott hangon emlékezett meg az egyesület választmányának két elhunyt buzgó tagjáról: Verzár Istvánnéról és dr. Issekutz Lászlónéról.

Utána Löcs Rezső helyettes polgármester, az egyesület főtitkára olvasta fel titkári jelentését, melyben hálásan emlékezett meg a Polgári Jótékony Nőegylet múlt évi eredménydus működéséről. Jelentésében szóvá tette, hogy az egyesület, annak ellenére, hogy vagyona ma 255570 korona és hogy az idén 15000 korona folyt be adományokból, mégis bizonyos mértékben a törzsvagyonhoz kellett nyulni, hogy az egyesület vezetősége alatt álló Nők Otthona lakói szükségüket ne szenvedjenek. A közgyűlés az elnöknő lelkes eljenzésével ért véget.

Pétervár megtámadásával ijesztigeték az oroszokat.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Pétervár. Kornilow tábornok, a pétervári katonai kormány parancsnoka, a következő tábori parancsot adta ki:

„Tudomásunkra jutott, hogy az ellenség nagy erőket von össze északi frontunk ellen. A német kereskedelmi tengerészet Libau előtt készen áll arra, hogy mihelyt a jég elolvad, csapatokat vegyen fedélzetre és a flotta védelme alatt, talán egész közel Pétervárhoz partra szállítsa. Új hatalmas sereg alakítása végett, amely képes lesz fővárosunkat megvédelmezni a külső ellenség ellen és megszilárdítani az Oroszország által kivívott szabadságot, elrendelem a kerület tartalékállományainak újjászervezését és megparancsolom ezeknek a tartalékoknak legintenzívebb kiképzését. Ezek az újjászervezett állományok Péterváron maradnak és készen fognak állni a polgári szabadságot megvédelmezni. Az ellenség Pétervár elleni mozdulata esetén pedig vele szembe szállnak, hogy a főváros-hoz vezető utaknál meggyengítsék.“

A Morning Postnak jelentik Pétervárról: A schüsseiburgi helyőrség három-ezer embere Pétervárra érkezett, hogy rendelkezésére álljon a katonák és munkások tanácsának.

Koppenhága. Az Extra Bladednek jelentik Haparandából: Oroszországból érkezett utasok közlik, hogy a Péterváron lakó külföldiek nyugtalan-sága egyre fokozódik. Az események fejlődése, amely örületes tempóban halad, a fővárosban megbénított minden forgalmat és anarchisztikus állapotokat teremtett. Különösen nagy az aggodalom az angol állampolgárok között, az ellenük napról napra szélesebb körben megnyilvánuló ellenséges indulat miatt. Az angolok körében el vannak készülve a legkellemetlenebb meglepetésekre. Az angol nagykövetséget aggodalommal őrzik. Kerenszky látogatást tett Carskoje Szelóban, hogy megbizonyosodjék, történtek-e elég szigorú intézkedések a cár szökésének megakadályozására. Bizonyos oldalról ugyanis azt követelték hogy a cári párt a Péter Pál

erődbe vigyék. Mikor a kormány ezt a követelést teljesíteni akarta, ezt az intézkedést személyes sértésnek vette a cári család őrzésére kirendelt legénység és tiltakozott ellene. A katonák azt mondták, semmi ok sincs arra a gyanura, hogy Romanov ezredet nem fogják elég szigorúan őrizni.

Pétervár. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Az ideiglenes kormány egyelőre Péterváron központi agrárbizottságot alakított, amelynek az egész országban mezőgazdasági bizottságai lesznek és az a feladata, hogy kidolgozza az alkotmányozó gyűlés elé terjesztendő általános agrár törvényt.

Bécsből jelentik: Stockholmi jelentés szerint az orosz kormány megengedte, hogy az osztrák-magyar és német vezérkari jelentéseket az orosz lapok közöljék.

Bern. A londoni lapok jelentései szerint az ideiglenes kormány Izvolszkit nevezte ki párisi nagykövetnek, aki már át is adta megbízó levelét a francia kormánynak.

Bizalom a kormány iránt. Kaposvárról jelentik: Somogy megye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén tárgyalta Heves megye átiratát. A közgyűlés óriási többséggel elfogadta az átiratot és elhatározta, hogy külön feliratban kifejezi a kormány iránt való bizalmát. — Temesvárról jelentik: Temes megye törvényhatósági bizottságának mai rendes közgyűlésén a vármegye közönsége egyhangú lelkesedéssel csatlakozott Heves megye átiratához és teljes bizalmat szavazott Tisza István gróf miniszterelnöknek és kormányának.

A KIADÓHIVATAL IZENETE. A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben, ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentsék be ez a körülményt annál a postahivatalnál, amely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

Magyar mintát követ a német alkotmányozó bizottság.

— Saját tudósítónk telefontjelentése. —

Berlin. A birodalmi gyűlés alkotmány-bizottsága folyatta a birodalmi alkotmány megváltoztatására irányuló javaslatok tárgyalását. Ugy a kormány képviselői, mint a konzervatív bizottsági tagok a legsúlyosabb aggodalmakat fejezték ki a bizottság eljárásával szemben. A bizottság olyan indítványokat fogadott el, amelyek arra irányulnak, hogy a birodalmi kancellárnak és helyettesének joguk legyen a magyar kormány tagjainak mintájára napirenden kívül a birodalmi gyűlésen bármikor felszólalni, míg a szövetségi tanács tagjai csak a napirendre tűzött tárgyak vitája folyamán beszélhetnek. Elfogadott a bizottság olyan indítványt, amely lehetővé teszi a birodalmi gyűlésnek, hogy nem nyilvános ülést tarthasson. Az indítvány szerint a birodalomnak az idegen államokhoz való viszonyáról szóló tanácskozások nem nyilvános üléseken történhetnek meg. Végül olyan indítványt fogadtak el, amely szerint a

birodalmi gyűlésnek joga legyen a képviselők megválasztásának törvényessége megvizsgálása végett közvetlenül érintkezésbe lépni a hatóságokkal, ami eddig csak a birodalmi kancellár után volt lehetséges.

Az alkotmánybizottság gyors munkája a Reichsrath jobbpártján bizonyos nyugtalanságot kelt és ellenvetésre talál. Különösen feltűnést keltett, hogy a bizottság az alkotmány átalakítására vonatkozó javaslatok között azt is elfogadta, amely a hadsereg és a haditengerészet tisztjeinek kinevezését is ellenjegyzéshez köti. Ebben a császár legfőbb haduri jogainak korlátozását látják. A jobboldali pártok most a kormánynak a bizottsággal szemben tanúsított magatartását erőtlenség és energiátlanak mondják és az a meggyőződésük, hogy a javaslatoknak a birodalmi gyűlés plenumában való tárgyalásnál valószínűleg erőteljesebben fognak a javaslatok ellen fellépni. Az alkotmánybizottság szavazatainak arányából azonban bizonyosra vehető, hogy a javaslatoknak a plenumban is túlnyomó többsége lesz.

Repülőtevékenység az orosz fronton.

Budapest, május 7. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Keleti harctér:

Kedvező időjárás mellett tegnap a két fél repülőtevékenysége igen élénk volt. Keletgaliciában két ellenséges repülőgépet lelőttünk.

Olasz és délkeleti hadszíntér:

Nincs különös esemény. — **Hófer** altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

VAROS ES MEGYE.

Aradmegye és a város elismerése a tanítóknak.

— A közigazgatási bizottságok ülései. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Aradvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt **Baross Ferenc dr.** főispán elnöklétével rendes havi ülést tartott, melyen a szürke adminisztrációs ügyek tárgyalásán kívül esakis az a jelentés tört ki, amelyet **Kehrer Károly** királyi tanfelügyelő terjesztett be a város és a megye tanítóinak hazafias munkásságáról.

A tanítószolgálat felzárkózására minden hazafias mozgalomból sikeresen vette ki részét és a jelentés szerint a tantestületek az országos alap javára 10.000 koronát adományoztak és az aradvidéki tanító-egyesület 20.000 koronás alapítványt tett az elesett tanítók özvegyei és árvái támogatására, a tanítószolgálat kétmillió korona hadikölcsönt jegyzett, Aradfalvára 5624 koronát, a vak katonáknak 1100 koronát adott. Ezenkívül csalánt gyűjtött a hadsereg részére, a rekvirálásoknál segédkezett, ügyük segítségére volt igen sok helyen a köznevelés különböző munkájában is, a hadiszelektálás ügyeit vezette, az árvaházakban pártfogó tanítói feladatokat is teljesített és a megyei tanítószolgálat 5000 meleg ruhát készítettek a hadsereg részére.

A jelentés beterjesztése után **Schill József** főjegyző szép szavakban ismerte el azt a munkát, melyet a tanfelügyelő és a területéhez tartozó tanítószolgálat a hadijótékonság körül végzett és indítványára a bizottság egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet mondott a lelkes és szép munkaért a tanfelügyelőnek és tanítószolgálatának.

Arad város közigazgatási bizottsága ma délután 4 órakor **Kintzig János** főispán elnöklétével ülést tartott.

A polgármester havi jelentése szerint havi segélyben 422 városi szegény részesült. Az elmúlt hónapban két tüzet fordult elő, jelentéktelen károkkal. **Kehrer Károly** kir. tanfelügyelő havi jelentését a vármegyei közigazgatási bizottságnak ma délelőtti üléséről szóló tudósításunkban ismertetjük. A tanfelügyelőnek és általa Arad város egész tantestületének **Kintzig János** főispán köszönetét fejezte ki a hadijótékonság terén kifejtett áldásos és eredményes munkásságáért. **Tisch Mór dr.** tiszti főorvos jelentette, hogy a közegészségügyi viszonyok a múlt hónaphoz képest kedvezőek voltak, halálozás 79 esettel kevesebb fordult elő. **Difteria** 4, **kanyaró** 47, **hólyagos himlő** 8 esetben fordult elő az elmúlt hónapban. A hólyagos himlőben megbetegedettek közül egy katona volt. A vegyvizsgáló állomás 21 esetben végzett vizsgálatot, az egészségügyi személyzet 109 esetben szemlét. A mentőállomást 69 esetben vették igénybe. Az árvaházi létszám 36. **Angei István dr.** főjegyző jelentette, hogy **Kemény Manó** vállalkozó folyamodványában kérte a kavicsszállítási kötelezettségének 3 hónapra való elhalasztását. Tekintettel arra, hogy az Arad-hegyaljai motoros csak két-három hónapra belül lesz képes a kavicsot a helyszínére szállítani, — a közigazgatási bizottság a halasztást megadta. — **Fodor és Reisinger** cég a hadügyi kormánytól megbízást kapott a repülőtér építési munkálatainak elvégzésére. E célból a **Fodor és Reisinger** cég az **Epreskert** folytatásában kavicsstermelő területet szándékozik étesíteni. Ehhez azonban mezei vasútra van szüksége. A közigazgatási-bizottság az előmunkálattal engedélyt megadta.

HIREK.

Károly király és a szocialista képviselő.

— Saját tudósítónk telefontjelentése. —

Bécsből jelentik: **Krakóban** a király kihallgatáson fogadott több lengyel politikust, köztük **Daschinzky** ismert szocialista képviselőt, akivel őfelsége hosszabban elbeszélgetett.

— Mióta vezetője Ön a lengyel szocialistáknak? — kérdezte a király.

Daschinzky: Husz éve.

A király: Milyen a lengyel közlélmény?

Daschinzky: Felsőleges Uram, nagyon árt nekünk az a jó vélemény, amely a mi viszonyainkról Nyugatausztriában elterjedt. Ugy beszélnek rólunk, mintha mi itt feleslegben élünk.

A király: Mindenkinek hozzá kell járulnia a közjóhoz.

Daschinzky: Igen, felséges uram, de nem a lehetőség határain tul.

A király: En minden lehetőt elkövetek.

Daschinzky: Ezt tudjuk.

Őfelsége ezután barátságosan elbucuzott a szocialista képviselőtől.

Ötszáz korona egy öltöny ruha Aradon

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az állami és törvényhatósági tisztviselők taválévőleg azzal az indoklással kértek a kormánytól 100%-os háborús segélyt, hogy a ruházati cikkek ára több mint 200 percenttel emelkedett. Arad ebben is rácsafol a kérelmezőkre, mert Aradon ma a ruházati cikkek ára olyan magasra szökkent, amilyen egyetlen vidéki városban sem tapasztalható.

Arad város árlejtést irt ki a szolgák és tüzők egyenruhájának elkészítésére. Ma bontotta fel a gazdasági szék a pályázatra beérkezett egyetlen ajánlatot, amely a város régi szállítójától **Jakabty István** és társa aradi cégtől származik. A város kénytelen volt elfogadni a cég ajánlatát más pályázók hiányában és ez alapon a következő árakért fogja csináltatni a szolgák és tüzők egyenruháját: a város által adott kelméből egy atillát 49 koronáért, egy bluzt 10 koronáért, egy nadrágot 7 korona 50 fillérért, zsebbel együtt 10 koronáért, egy mellényt, amelyhez a város nem ad bélést, 11 koronáért.

Ez még megjárja. Különösebb jelenséggel találkozunk azonban ha ugynevezett uri szabó üzletekben akarunk rendelni. Van Aradon egy cég, amely a napokban elég merész volt egészen jelentéktelen kelméből készítenő nyári ruháért 500 koronát kérni a megrendelőtől, azzal a szigorú kijelentéssel, hogy 24 óra alatt választ kér, mert különben a harminchatodik órában már 100 koronával drágább lesz az öltöny. Budapesti országosan ismert cég négyszáz koronáért készít finom szövethől egy öltönyt. Azok az aradi polgárok, akiknek hivataluk teljesítése közben megfelelő öltözetet kell viselni és nem járhatnak foltos ruhában, kénytelenek megadni a telhetetlenségűlte árakat, mert teljesen ki vannak szolgáltatva a kartell képező férfiszabóknak.

Az illetékes hatóság, amely egymásután zárhatja be a csirkeköfákat, nem terjeszti ki a figyelmét azokra, akik több mint 100 percentes hasznot akarnak elérni a védtelen polgárság börtén. Az adókievítő bizottságnak kell potoni a rendőrbizóság eme mulasztását és ha már aradrágás miatt nem vonják felelősségre a kapzsi konjunktura-avogokat, akkor legalább részvesztések a busis profitból az államot vagy a városi

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Fel kell akasztani az élelmiszeruzsorásokat.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Bélin. A birodalmi gyűlés befejezte a hadi költségvetés általános vitáját. A vita folyamán Gröner, a hadügyi hivatal főnöke éles szavakban kelt ki az élelmiszeruzsorások ellen.

— *Amig e gazemberek közül néhányat a Potsdammer-Platzon fel nem akasztanak, nem lesz jobb a helyzet,* — mondotta.

Ledeburggal szerben, aki a sztrájk rendeletet bírálta, rámutatott az Angliában 1915. június 9-ika óta fennálló általános sztrájktilalomra és a munkások szabadságát erősen korlátozó több intézkedésre. Tíz röpirat tartalmát olvasta fel, melyeket németországi gyárakban osztogattak és amelyek a munkásokat tiltakozásra akarta rábírni a nép kiéhezetege ellen. Ezekben rámutatnak az orosz forradalomra. Gröner arra figyelmeztette a birodalmi gyűlés tagjait, hogy a röpiratok célzata, ugyanolyan tartalmu, mint amilyent a szélső bal képvisel és felszólalásait e szavakkal tejezte be: Ez a tény nem szorul magyarázatra. Ledeburg válasza után az incidens véget ért.

Páris. A Petit Parisien szerint tegnap Párisban a kilenven franciaországi szocialista szövetség közül negyvenöt értekezletét tartott, amelyen meghatározta állásfoglalását a szoci-

alista párt május 27-én tartandó nemzeti konferenciájára, amelyen a pártnak a stockholmi összejövetelen való részvételét fogják megtárgyalni. A kisebbség vezére felolvasta Branting táviratát, amely szerint a stockholmi összejövetelt június 17-ére halasztották. Kijelentette, hogy a német szocialista pártban történt szakadást és az orosz forradalmat olyan tényeknek kell tekinteni, amelyek a nemzetközi kapcsolatot felvétele lehetővé teszik. A kisebbség ezt az álláspontot fogja képviselni a legközelebbi nemzeti kongresszuson. Ezután különböző átiratokat olvastak fel, amelyek megállapítják a kisebbségi mozgalom előrehaladását a vidéken és azt az óhajt tejezik ki, hogy a nemzetközi szocialista iroda haladéktalanul összehívandó.

Bern. Az amerikai hadügyminiszter vissza utasította az omeansi herceg kérését, hogy az amerikai nadseregben harcolhasson.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti este: Az Arras-fronton az erős tüzérségi tüzelés egyes szakaszokon folytatódott. Reauxnál, valamint Fontaine és Riecourt között angol támadásokat véresen visszautasítottunk. Boulecourtnál folyik a harc, Aisnenél Craonne mindkét oldalán erős francia támadások megfiúsultak.

— **Károly király első szobra.** Nagybeeskerekiről jelentük: Ma leplezték le Károly király szobrát, amely a királynak első szobra Magyarországon.

— **A magyar szocialista-párt kiküldöttei a stockholmi konferenciára.** Budapestiről telefonálja tudósítónk: A magyarországi szociáldemokrata párt képviselőiben a stockholmi konferenciára Bokányi Dezső, Buchinger Manó, Garami Ernő, Kunfi Zsigmond dr. és Weltner Jakab utaznak el.

— **Dicsérő elismerés.** Nesz Rudolf gyalogsági tábornok, temesvári katonai parancsnok, dicsérő elismerésben részesítette Székely Aron állatorvost, battonyai lögyűjtőállomás parancsnokát, a következő parancsal: Székely Aron néptelkélő állatorvosnak, a battonyai lögyűjtőállomás parancsnokának, aki a háboru kitörése óta széleskörű és felelősségteljes szolgálati kötelezettségének elismerésre méltó szorgalommal, különös odaadással felelt meg a legnehezebb viszonyok között is és ezzel kiváló része van abban, hogy a lóanyag hadi használhatósága fokozódott a katonai parancsnokság dicsérő elismerését fejezem ki a legfelsőbb szolgálat nevében. Székely állatorvos előbb Nagyhalomgyon, utóbb pedig Mezőkovácsházán mint királyi állatorvos működött.

— **Kitüntetések.** A király az ellenséggel szemben vitéz magatartásuk elismerésül megparancsolta, hogy Gross Gyula 33. gyalogezredbeli századosnak, Jakots Béla 33. gyalogezredbeli hadnagynak és Kóvér Károly 3. honvédhuszárezredbeli hadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtukra adassék.

— **Névváltoztatás.** Reichmann Izidor magyarpécskai illetőségű ugyanottani lakos saját, valamint Dezső, István, Sarolta, Olga és Arpad nevű kiskorú gyermekeinek családi nevének „Biro” névre kért átváltoztatását a befügyminiszter megengedte.

— **Holnap dönt a kormány a záróról.** Budapestiről telefonálja tudósítónk: A záróra kérdését a holnapi minisztertanács fogja tárgyalni, mely végleg dönteni fog a kérdés felett. Ugy tudják, hogy egykoros hosszabbításról van szó, de beszélnek arról is, hogy éjjeli egy órában állapítják meg a zárórát. Az üzleti zárójának kérdésében szintén a holnapi minisztertanács fog dönteni.

— **Soronkívüli előléptetés.** A király az ellenségkel szemben vitéz magatartása és kitüntetésével elismerésül Hutschenreiter Walter 28. vadászszázadosnak ezen százados parancsnokává való egyidejű kinevezése mellett rangsoron kívül őrnaggyá nevezte ki. A zászlóalj minden katonájának örömet jelent ez a kitüntetés, mert Hutschenreiter őrnagy nemcsak a tetőtől talpig vitéz és nagy tudású katonának, de az aiantasának gondját viselő, csupa szív parancsnoknak is mintaképe.

— **Kinevezés.** A magyar királyi igazságügyminiszter Kádas Miklós battonyai királyi járásbírói teiekkönyvi betétszerkesztő szakdíjnosokot ideiglenes minőségű teiekkönyvi betétszerkesztő irnokká nevezte ki.

— **Hadirokkantak és özvegyek jelentkezése.** Felhívom Arad város területén tartózkodó összes hadirokkantakat, valamint hadiözvegyeket, hogy a Belváros, Sarkad és Erzsébet városban lakók Joó Béla helyettes árvaszé i einöknél naponként délelőtt 8-tól 10 óráig, míg Sága, Poitura, Gáj és tanyán lakók Kovács Antal rendőrkapitánynál igazoló okmányaikkal, nyugdíj, vagy segélykönyveikkel nyilvántartásba vétel végett saját érdekükből jelentkezzenek. — Varjassv Lajos polgármester.

Kávé kiosztás. Felhívom az I. II. III és IV. kerületekhez tartozó kereskedőket, hogy kedde, május hó 8-án, a többi kerületekhez tartozó kereskedőket pedig, hogy szerdán, május hó 9-én délelőtt a kávé utalvány kiváltása céljából a közlelmézési hivatalban jelentkezzenek. Egy-egy adag kávé 2.5 dekában és annak kicsinybeni eladási ára 31 fillérben állapítottat

meg. Az I. II. III és IV. kerületekben a 6. számú szelvényre, a többi kerületekben pedig a 7. számú szelvényre váltható be a kávé. A közlelmézési hivatal vezetője.

— **Elhunyt polgári iskola igazgató.** Almássy T. Pál tanár, az aradi polgári fiúiskola érdemes igazgatója ma délután fél 4 órakor elhunyt. Almássy 1855-ben született Aradon, tehát hatvankettedik évében volt. 1894 óta volt a polgári fiúiskola igazgatója és a két legutóbbi cikluson keresztül a városi törvényhatósági bizottságnak választott jogon tagja. Mint törvényszéki irátszakértő is működött. Január elseje óta azonban hivatalából szabadságon volt általános gyengeség és kimerültség emén, de ő azt mondta, hogy frissnek és egészségesnek érzi magát, és újra munkába áll. Szombatól-vasárnapra virradó hajnali fél háromkor agyszélhüdedést kapott. A családja azonnal elhívatta hozzá Prohászka László dr. főorvost, aki szomorúan konstatálta, hogy nincs segítség és valóban a kora hajnali órákban megkezdődött az agónia, amely ma délután fél 4 órakor ért véget. A vároasanul elhunyt köztisztviselőben álló férfi temetése 9-án szerdán délután 3 órakor lesz a Kazinczy-utcai polgári iskola udvarából. Almássy T. Pál előkelő és kiterjedt rokonság gyászolja, két veje a harctéren van. Arad város tanügyi életét súlyos veszteség érte a rendkívül lelkes és népszerű pedagógus elhunytával.

— **Arany-sorozat: A nászinduló.** (Henry Bataille drámája az Apollóban.) Ma kezdte meg az Apolló-színház a híres Arany-sorozat második ciklusát, amelyet Henry Bataille, a modern francia drámaírodalom uttörőjének egyik legjellegesebb szindarabjával, A nászindulóval nyitottak meg. A színházbarát és könyvolvasó emberek jól ismerik Henry Bataille drámájának mélyesges akkordjait, a Madonná-arcu Gracie bánatos történelét. A dráma megdöbbentő mélységei a maga a drab egész szüjettje onként kínálkozott filmre. Az amerikai World filmgyár dolgozta át A nászindulót a rendelkezésére álló szédületes apparátusaival. Ami szín és szépség van Henry Bataille drámájában, az fokozottabb mértékben jutott érvényre a kinematográfia szabály mozgásában. A rendezés oly hatalmas és mesteri, mint amilyenben a Szibéria és a Tribly bemutatás kor gyönyörködhattunk. A premier közönsége, amely előre elkapkodott minden jegyet, messzemenő elragadtatással kísérte a grandiózus film vetítését. Még kedden tartja műsoron az Apolló.

— **Orosz csomag levélpapírok Kerpelnél.**

— **Lup Gyula és Társa** cs. és kir. udvari szállítók Szeged. Délmagyarország legnagyobb női divat áruháza, a nagyérdemű hölgyközönség tudomására hozza, hogy az összes nyári újdonságok a divat-creáció legkiválóbb vívmányai, seiyemtrico-kostümök, toillettek, sport zsakettek és blousokban, továbbá seiyem tuft toillettek, talltalin és crep de chineből, valamint lengerie toillettek és bluzok, vászen costumök és aljakban, sport blousok, seiyem impregnált kostümök és köpenyekben a legmesszebbmenő igényeket kielégítő választékban raktárra érkeztek. A felsorolt legkiválóbb modellek alapján készült divat-remekkekhez megfelelő divatkalapok állanak das választékban rendelkezésre. Mérték uráni rendelesek a legmagasabb nívón álló saját műhelyeinkben eredeti modelleink alapján gazdag, szövet és seiyem raktárunkból készülnek. Szabott árak! 2921

MOZGOKEP SZÍNHÁZ.

* **Dynamit.** (Alwin Neuss sorozat IV. az Urániában.) Tom Schark nevét vette fel Alwin Neuss idei detektív sorozatában, melynek minden képe rendkívül vonzóerejű, mert benne különleges érték nyilatkozik meg. A szinpadí játékot meghaladó, az emberi érzelmek és cselekedetek beszédes gesztusok kíséretében művészi megnyilatkozásokként adja vissza, a vászon S a keretet látványos mozzanatok képezik amelyek kiemelik és a gyors és változatos

beállítások folytán életre varázsolja a cselekményt. A modern detektív történetek cselekménye már nem halad a régi mederben és nem vonultat fel véres borzalmakat, ezekben inkább zseniáltság bontakozik ki, izgalmas nyomozás széles részleteiben és ujszerű ötletekkel irapározza a közönséget. A mai kép ebből a sorozatból való, és utólrhetetlen mesteri rendezésével és játékkal bámulatba fojja ejteni a közönséget, mely szokatlanul sokat, előkelő, finom feldolgozásban fog kapni. — *Bródy Sándor*: "Hófehérke" című filmregénye, legközelebb az Urániában.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A Fémközpont Részvénytársaság ma tartotta II. rendes közgyűlését. A közgyűlésen előterjesztett az igazgatóság jelentése és a mérleg, valamint a zárszámadás. A mérleg 1.005.059,33 korona felesleget tüntet fel, melyből az 5 százalékos maximális osztalékon felüli rész tartalékolatott. A Fémközpont a lefolyt üzletévben mintegy nyolcvan millió korona értékű fémet forgalmazott és a forgalom érte el az említett felesleget, mely az 5 százalékos osztalékon kívül tudvalevőleg az alapszabályok szerint a magyar királyi kormányynak, egy az utóbbi által megjelölendő közhasznú cél javára lesz rendelkezésre bocsátandó. A mérleg megállapítása után a közgyűlés az igazgatóságnak és a felügyelő-bizottságnak az elmúlt évre megadta a felmentvényt, majd pedig egyhangulag megválasztotta az igazgatóság tagjaivá: Asbóth Emil, Braun Károly, Herzog József, Hubert Lipót, (új) Jónás Armin, Maly Ferenc dr. (a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter képviseletében) Neszmélyi Lajos, Stromszky Sándor, Urbán Leó (új) Vajkay Károly, Vázsonyi Jenő (a magyar királyi kereskedelemügyi miniszter képviseletében) Weith Béla, Wohl Oszkár, a felügyelő-bizottság tagjaivá: Bonin Alfréd, Hubert Emil és dr. Machlup Henrik részvényeseket.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Arad, 1917. évi május hó 8-án, kedden:
 A) Berlet. **Vengerkák.** C) Berlet.
 Színjáték.
 Kezdete 7 órakor.

AZ

eseményekről napról-napra a legalaposabb és a legirisebb tudósításokban számol be az

ARADI KÖZLÖNY

Közleményeinek eredetisége és érdekessége, valamint háborús híreinek megbízhatósága révén

MAGYARORSZÁG

vidéki lapjai között az első helyen áll. Az Aradi Közlöny a

LEGELTERJEDTEBB

napilap, amely a háború alatt is a közönség fokozottabb igényeit tartotta szem előtt és nem szállította le szövegrészének terjedelmét, miért is a

LEGTARTALMASABB

ujság. Az Aradi Közlönyt a közönség minden rétege olvassa és így a

LEGJOB

hirdetési organum. Az Aradi Közlöny nemcsak a helybeli és a

VIDÉKI

három az ország ujságolvasó körének, valamint a határon küzdő katonáknak is előszeretettel olvasott

NAPILAPJA.

A szerkesztésért felel:

Rudnyánszky Endre távollétében:
 Stauber József.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közzétettéket nem vállalunk felelősséget)

Ötvenhét év

óta fennálló üzletem

Andrássy-tér 22. szám alá (Polgári Takarékpénztár épületébe) helyeztem át.

Münz I.

úri divat üzlet.

2885

Viszonteladók figyelemébe!

Chocoládé, cacao, Chocoládé bonbonok és cukorka áruk lerakata: 451

Gábor Miklós

Arad,
 Andrássy-tér 14. Salasz-u. sarak.
 Helyi és vidéki telefon: 10-59.

HÁZ

adás-vételeket és ezekre amortizációs kölcsönöket közvetít. Több kisebb és nagyobb bérházat jutányos áron vételekre ajánl

Szücs F. Vilmos

Arad, Karolina-utca 10. 2473

Gépolajok,

Hengerolaj,

Kocsikenőcs,

Rézgálic,

Raffia hancs,

Keményítő,

Takarmányrépa mag

állandó nagy raktár

1281

Hubert József

Arad.

Mesés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arcot vakító teherre varázsolja és eltünteti mindenféle arctisztatlanságot. **Ara egy tégelynek K 1.50.**

Ibolya Doré szappan 3 kor., Ibolya Doré tej 1 K 50 fill. Ibolya Doré hűgypor 1 K 50 fill.

Tyükszem ellen

a leghatásosabb szer az

Anagalin.

Ara 1 korona.

Kellemes ízű limonádét

mindenkor otthon készíthet 1 adag **CITRAS**-sal.

Ara 20 fillér.

Fenti szeret kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád gyógyszer-tárában

Arad, Andrássy-tér 22. szám.

Magyar gyógyborok

Kitűnő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérértékesítő, lábadozóknak, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorérettető szer, finom fűszeres ízű, szonitid, a gyomorra és vesékre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegség részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a mostanában beszerezhető Acido pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

1282

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

Házeladások,

valamint kisebb és nagyobb birtokok eladását, parcellázását közvetíteni vállalkozok. Az ország minden részében előjegyezve kis- és nagybirtokok. Aradon magán- és bérházak. Ajánlatokat, megbízásokat kér

Halmai József

adásvételi közvetítő iroda.

Lakas: Deák Ferenc-u. 5. Telefon 726. 2369

Eladók:

A Körösbányai gipszgyárból vizszamaradt különféle gépek u. m. kötőrő- és zuzóhenger, 1 drb. 20 mtr. magas gyarkémény, malomjáratok páter-nosztér vasból, 1 drb. forgó csökemence szárító és égető-hengerrel, bányakoosik, emelődaru, szinek és nagymennyiségű ócskavas. — Továbbá eladó egy nagytípusú regisztrálópénztár és egy drb. 3¹/₂—4¹/₂ mtr. méretű perzsa—smyrnaszőnyeg. Bővebbet: BRAUN N. A. festéküzletében, Aradon. — Előnyben részesítenek oly vevők, kik az összes tárgyakra és anyagokra reflektálnak. 2896

Cognac:

Keglevich,
Dekány, Marty,
Adriatica gyártmány,

valamint likőr és rum, palackokban beszerezhető nagyban és kicsinyben 2056

Weiszberger Samuel

utódánál

Körösvölgyi Palinkaraktár

Arad, Andrassy-tér 5. Telefon 651.

Földbirtokosoknak

- 35 évre 7% annuitás teljes árfolyam,
- 50 évre 8% annuitás teljes árfolyam,
- 50 évre 5-6% annuitás 99% árfolyam,
- 65 évre 4-5% annuitás 95% árfolyam,
- 65 évre 5-6% annuitás 99% árfolyam mellett, továbbá

aradi és békescsahai házakra 50 évre 6% annuitás 98% árfolyam mellett törlesztéses kölcsönök: folyósítást a parcellázásokat vállalja

Budapesti Kölcsonközvetítő és Parcellázó Reszvénytársaság Budapest, VIII. Kenyermező u. 6. Aradi megbízottunk: Bonyhádi József u. Kapa-u 47., d. u. 2-4-ig. 281

1917. év 3366. szám.

Nyilvános árverési hirdetmény.

A petrozsényi m. kir. köszénbányahivatal folyó évi május hó 19-én d. e. 11 órakor 2 drb. jó karoan levő a m. kir. államvasutak gépgyárában 1909. évben készült 35 HP. lokomobilra nyilvános árverést hirdet.

Bánatpénz 500 korona

A lokomobilok a petrozsényi kincstári fatéren megtekinthetők.

M. kir. köszénbányahivatal

Lónyaitelep, 1917. május hó 1-én.

Keszte,

m. kir. bányatanácsos, hiv. főnök.

2976

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági szék a városi középületek és iskolák fűtéséhez az 1917. évi fűtési évadbaa szükséges 66 wagon darabos porosz vagy magyarországi szén és 80 wagon kőszénak szállítására iránt f. évi május hó 14-én d. e. 10 órakor nyilvános versenytárgyalást tart.

Az ajánlat nyári szállításra terjed. Ajánlat tétel csak szénre vagy kokszra s fenn kellene kisebb tételekben való szállítására is.

Az ajánlatok a gazdasági tanácsnok uránál a versenytárgyalás megkezdése előtt nyújtandók be, az ajánlathoz a bánatpénznek a városi pénztárba történt befizetését igazoló letéti jegy mellékelve van.

Bánatpénztől lemondó az ajánlati értéknek 5% a készpénzben, vagy elfogadható érték papirokban.

A versenytárgyalási feltételek a gazdasági tanácsnok uránál a versenytárgyalást megelőzőleg is megtekinthetők

Az ajánlattevő által szabály szerűen aláírt, felbélyegzett és pecséttel lezárt iratban ajánlat zárt borítékra ráírandó, hogy „Ajánlat szén- és kőszén szállításra.”

Az ajánlatnak tartalmaznia kell: a) Az ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy a gazdasági hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthető versenytárgyalási feltételeket ismeri, elfogadja s magát annak betartására kötelezi. b) a szállítandó kőszén vagy koksz egységi és összéért koroná fillérben számmal és betűvel kifejezve. c) az ajánlattevő nevét, lakcímét, polgári állását tisztán kiírva. d) az ajánlattevő azon határozott nyilatkozatát, hogy a szállítandó kőszént vagy kokszot ő maga fogja előállítani, te magától vagy másótól szerzi-e be? e) az ajánlattevő kötelezi magát, hogy az ajánlott mennyiségben felül kívánatra annak 30% -t ugyanazon évben és feltételek mellett szállítani fogja. — Arad, 1917. április hó 30. A gazdasági szék.

FOG. MOHR JEANNETTA

vizsg. fogtechnikusnő

aki 20 éven át a legnagyobb világvárosokban, mint Newyork, Berlin és Bécsben a fogászati téren legjobb sikerrel működtem, tisztelettel értesítem a n. ó. közönséget, hogy helyben: Luther Márton-utca 1. sz. a. II-ik em. egy a mostani kor igényeinek megfelelő fogászati műt. rmt. nyitottam, ahol legújabb berlini és amerikai módszer szerint kezelem betegemet, foghuzás teljes érzéstelenítéssel (fogasztás után) Aranyhídak, aranykoronák, mindennemű kaucuk fogazatok, szájpátlás nélkül és légkamrával. Arany, szüst, amalgám, porcellán és cement tömések (plombák), mérsékelt díj-szabás mellett készíttetnek. Becces partfogásait kérve tisztelettel Mohr Jeannetta, vizsg. fogtechnikusnő. Rendelő órák: d. e. 8—12-ig, d. u. 2—7-ig. Vidékiek 24 órán belül kiutaztatnak. 401

Alvácza Kénes Hőgyógyfürdő

A ad- és Hunyadmegye határán

megnyilt.

A fürdő 18—38°C hőmérsékletű természetes kénes és szénasavas hevízei

csodás eredménnyel gyógyítanak: csúzt, köszvény, reumát, ischiast, csontszut, lobo-sodast, benuást és különböző női bajokat.

A nagy árnyas parkban épült pavilonokban tiszta, száraz szobák kaphatók, melyek ára napi 40—60 korona között változik.

Állandó fürdőorvos. Meleg uszoda. Tennisz és tekepályák. Gyönyörű kiránduló helyek. Kitünő, ózondus levegő.

Közvetlen vasúti állomás. Posta. Sebesült, vagy beteg katonáknak a szoba- és fürdőárából 30% kedvezmény. Prospektussal és egyéb felvilágosítással készséggel szolgál: 2476

BERKOVITS, fürdőtulajdonos.

Fagydegánatok

elmulasztására, így vizsgálatosság biztos meg-

szüntetésére legjobb szer a

FRIGIN.

Ara esettel és utasítással 1. koroná.

Legfájdalmasabb tyukszeméő

3 nap alatt mindenki megszabadul

a Hajós-féle ANAGALLIN használata által. — Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az ANAGALLIN szóra. Ara használati utasítással együtt 1 koroná.

Pelosták

kiirtására a legsikeresebben és teljesen csak a „Pelosták-cav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja. Ara 1 üvegnek 1 koroná.

Legjobb fekete hajfestő

a „Melogen”. Egy pár perc alatt bármely haja, vagy bájuszt a legszebb

Állandó fekete szíre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. Ara 2 koroná 40 fillér.

A fenti szerke-kaphatók a készítőnél

Hajós Árpád

gyógyszertárban

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évben az Aradmegyei Közkórház számára.

Apró hirdetések.

üdvözöl az apróhirdetésekről:

As apróhirdetések díját sse-ak szerint számítjuk.

Minden szó hirdetés ára 2 fillér. Vas- tagabb betűkkel 16 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

A legkisebb hirdetés ára 1 korona.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Hirdetéseket délután 1/2 óráig ve- zünk fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Házasság.

Három haviatember

önálló, hadmentes, nőülne 100 000 ko- rona hozománygal. Csakis uri családok leveleit kériük „Fényes jövő” jellegre a kiadóhivatalba. 2990

Levelezés.

„Deák Ferenc”

Levél várja. 2631

B-utca.

Sajnálom, hogy elvágta annak útját, hogy részbeni tévedéseit megmagyarázhasam „Tüzérfőhadnagy 22” 2989

Oktatás.

Bvejel Genj

kisasszony francia társalgó órákat ad. Cím a kiadóhivatalban. 2984

Ellátás.

Teljes ellátást

keres nyugdíjas tisztviselő, idősebb jó családnál, kert- szőlőbirtokosnál szívesebben Ajánlatokat kerek „Vegetárius” címen a kiadóba. 2988

Alkalmazást keres.

Mosóné

mosást elvállal lakásban, Illés u. 40b. 2978

Fapapucs készítését

nőgyan és kicsinyben elvállalja Seles Ferencné Arad, Kalvin János-u. 30. 2924

Egy Hatal

vas- és fűszerkereskedő segéd állást ke- res. vidékre is elmegy. Cauper Antal. Szemlak. 2943

Beteg anyós,

vagy urhoz ajánlkozok gyakorlott ápolónő. Vidékre is megy. Cím a kiadóban 2989

Kemény nő,

ki üzleti dolgokban járatos, állást keres. Cím a kiadóban. 2931

Alkalmazást nyer.

Mindenek először

keresek esetleg bejáró főnöket jóbizonyít- ványal Luther-utca 2. I. em. ajtó 8. 2985

Mindenek először

jó fizetéssel felvétetik Petőfi-utca 1. II. em. ajtó 24. 2981

Fenntartás nélküli kisasszonyt

ki gép és gyorsírnai tud, keres azonnalra Ehrenfeld Ignác fűszernagykereskedő Arad. 2914

Szakképzett vegyest

keres azonnali belépésre Ehrenfeld Ignác fűszernagykereskedése Arad. 2857

Mindenek először

jó bizonyítvánnyal gyermektelen házaspárhoz keresetlik. Jelentkezni: Meer festőműhelyben. 2991

Meghívható f. haviatember

alkalmazást nyer Poliak Arnold szállítónál Petőfi-u. 1. 2997

Cipész munkásokat

keres az Aradi és csanádi egyesült vas- utak cipész műhelye azonnali belépésre. Jelentkezés helye: Wesselényi utca 1. sz. alatti cipészműhely. 1900

Keresetnek

oly egyének, kiknek gazdasági gyakorlatuk van és 1-hetű eg. reptár-telne, vagy ata 4-nál korábbiakok. Ajánlatokat Csak egyár Nagyberekre címre kériük. 2823

Egy minden a

szobában jó fizetéssel felvétetik. Cím a kiadóban. 2944

Kiadó lakás.

Kiadó

3 szobás utcai lakás mellékhelyiségekkel június 1-re Hasszinger-u. 5. Ugyanott egy pince is kiadó. 2970

Egy csinosan berendezett

terci szoba, esetleg házaspárnak konyha- berendezéssel, kiadó Cím a kiadóhivatalban. 2945

3 szobás

modern lakás, összes mellékhelyiségekkel, azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 2835

Ingatlan.

Bathhány-utcaiban

egy magánház szabad kézből eladó. Cím a kiadóban. 2860

4 heid

szőlő Győrökön a hegyen, közel a villa- moshoz, kolna és pincéberendezéssel. Aradon, Várjassy La. os-utca 142 számú gondozott ház 4 lakással, villannyal eladó. Tudakozódni ugyanott. 2897

Vágóhíd-utca 30. számú ház

és telek eladó. Bővebbet Kölcsey-utca 10 sz. alatt. 2950

Kiadó

Pöstenberg Ernő-utca 17. számú ház. Er- tekezni ugya ott. 2929

Eladó szőlő.

10 kishold Kovászán, a motoros megálló- hoz közel, új, kényelmes nyaraló, nagy pince, teljes felszereléssel és melléképüle- tekkel, más vállalat miatt eladó. Bővebbet Herczegh Lászlónál (Andronyi vas- sziget). 2926

Gyógyászat.

Ruh és vasketogség

elleni fehér kenőcs kapható egyedül Ferenc-téri Wajdita-gyógyszertárban. Kis tegely 2 korona, nagy tegely 3 korona 50 fillér. 6171

Hehs Vassz elnöksége.

Suverén szer vérszegénység, sápkór, szé- dülés, a vérszegénységből eredő ideg- bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, láz, általános gyengeség ellen. Paratlan vérképző és vérjavító biztos övszer ma- lárius fertőzések- és minden infektívából eredő meg- betegedés ellen ugy felnőt- teknek, mint gyermekeknek. Ara 3-50 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Vétel és eladás.

Ritka helyegyekből

új nagy válnak-érkezett Deák Béla könyv- és papírkereskedésbe, Forray- utca. Telefon 902. sz. 671

Két penny 16

és Stráf kocsi eladó. Mikos Kelemen utca 30. 2993

80 gálatt revolvert

keresek megvételre. Ajánlatok Lengyel, Erzsébetkirályné- körút 5. II. emelet címre küldendők. 2994

7 új levneugyi nyerc

teljes felszereléssel eladó. Munkácsy Mi- haly-utca 4. (a házmeztérnél) 2995

Fekete porcelán tiszti konyeg

eladó. Ugyanott házmeztér felvétetik. Pe- renyu-u. 3. szám. 2996

Bériedelés

könnyű gummi kerekű kocsi eladó. Scham- berger, József főherceg-ut 11 2983

Jékarban levő

használt zongora megvételre kerestetik. Hermle József, Pankóta. 2819

Eladó

egy fedeles hintó, egy pár sz. st kulcsos lósz. szám és téli bundák. Hasszinger- utca 5. 2980

Eladó

egy pár 5 éves almászürke jukker és egy szép fedeles hajtókerék. Felvágost- tást ad Sipitzki Ferenc, El-ken. 2987

Nagyobb boranjtó,

továbbá szőlődaráló és taposó eladók Réthy Béla gyógyszer-esznél, Békéscsa- bán. 2982

Eladó

gyás miatt teljesen új sőtétkek selyem- ruha, téli és tavaszi kabát Petőfi-u. 8., földsz., ajtó 2., megtekinthető délelőtt. 2988

Kis autó

háromkerékű, két üléses, eladó. Codilláné, József főherceg-ut 10. 2949

Baremly-utca

elleni szer „Tikin” kapható egyedül Wajdita gyógyszer-tár- an, Ferenc-ter. Kis üveg 1 90 kor., nagy üveg 3-50 kor. 2847

Tégla

jóminőségben, nagy és kis mennyiségben, jutányos árban kapható. Jiraszek iroda, telefon 1097., vagy László Irada, Hasszín- gar u. 5., telefon 747. 2761

600 sz. ránk

30-70 számig viszonteladónak is. Jutá- nyos árban kapható. Marosparti árúház, Forray utca. 2861

Legjobb arckrém

az „Anny” arckrém, fehér és rózsaszín- ben. Egy tegely ára Kor. 2-50 és 3-50. Egyedül kapható Wajdita gyógyszer-tár- ban, Ferenc-ter. 2841

Használt szem

megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadó- hivatalban. 7992

Különféle.

Élvezett

má. 1-én Lipót-utcától a Darányi-utcaig 1 barna molting. B-ösületes m gyalgó ké- retik illó jutalom ellenében Bocskó-utca 1. sz. alatt átadni. 2996

Élvezett

a Weitzer János-utcától a Ferenc-térig egy arany óra medallionnal, melyben 2 fénykép van Becsületes megtaláló ké- retik illó jutalom ellenében Bocskó-utca 1. szám alatt, Grünfeldnél átadni.

Észékött

Ujaradról a legelőről egy 3 éves barna csödör, a hátulsó lábán fehér folttal. Meg- találó keretik az ujaradi községhezára be- telőfőnök. 2977

A drága vanilliat

teljesen pótolja a pompás zamatu Vanil- lon, egy zacskó ára 14 fillér. Csikrázok- nak, vendégtőlöknek nélkülözhetetlen. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

Kiadó.

József főherceg-ut 22. sz. alatt 2 utcai és 2 udvari szobából álló helyiség irodá- nak f. év augusztus 1-től kiadó. B-vebbet az Aradi és csanádi egyesült v. utak Magánüzemének központi felügye-ősege- nél. 1868

8952-1917.

Hirdetmény.

A m. kir. miniszter-omnak bi- sonyos temek és 6. üselek és ezekből készült egyes tárgyak for- zatombahozatalának és felhasználásának korlátozásáról szóló 1916. évi április hó 28 napján 1.449-1916. M. E. szám alatt kelt ren- delet egyes intézkedéseinek meg- változtatása tárgyában kelt 1185/1917. M. E. sz. rendeletet a kö- vetkezőkben tesztem közhirre:

1. §. A jelen rendelet életbe- léptével hatályát veszti:
a) az 1916. évi április hó 28-án napján 1449-1916 M. E. szám alatt kelt re delet 2. §-ának 2. pontja, amely szerint a m. kir. kereskedelemügyi miniszter külön

engedélye nélkül is szabad elde- genteni az idézett rendelet 1. §. a) pontjában felsorolt anyagok- nak és tárgyaknak árusítás vé- gett rektáron tartott készleteiből — fehérlémez kivételével — ha- vonként az előző hónap utolsó napján megievő készlet 10% át.

b) az idézett rendelet 4 §-ának 2. pontja, amely szerint a m. kir. kereskedelemügyi miniszter kü- lön engedélye nélkül szabad fel- dolgozni, az idézett rendelet 1. §. a) pontjában felsorolt anyagok és tárgyak tartásterében azokból a készletekből, amelyek nem a ka- tonai igazgatás megrendeléseinek teljesítésére szükségesek — a fe- hérlémez kivételével — havonként az előző hónap utolsó napján meg- levő készlet 10% át.
2. §. Az 1. §-ban idézett ren- delet rendelkezése egyébként érin- tetlenül maradnak.

Greón, főkapitány.

Teljes

ovoda felszerelés eladó.

Ugyanott alapas

zongora oktatás

kezdők és haladók részére.

Cím a kiadóban. 2491

Ajánlok:

Antracén

író- és másoló-tintát:

korsókban, üvegben és kimérve, olcsóbb mint bárhol!!

Aradi Első Antracén-tintagyár

Simonyi-utca 6.

Ugyanott használt üres tintás- korsók megvételre és egy agilis ügynök felvétetik. 2992

Modell-ház

Legújabbnyári, női és gyermek modell kalapjaim

megérkeztek.

Szíves látogatást kérek:

Schwarz S.

Salaoz-utca 4. szám, I. em.

Írógép szalagok

az összes rendszerű írógépek- hez, kitűnő minőségben, egyen- ként és tuatonként legolcsóbban kaphatók

Bodnár József

írógép szaküzletében
Arad, Salaoz-utca 3. szám.

Szakszerű javítóműhely.

Telefon 11-41. 2503